

ABONAMENTUL

an . 28 Cor.
jum. . 14 c
lună . 2.40 c
de zi pentru Ro-
și străinătate pe
an 40 franci.
pentru oraș și
comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Multămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
lază.

Vlaicu zboară!

București, 5 August 1911.

În sfârșit, de trei zile încoace, Aurel Vlaicu zboară cu noul său monoplan de la Capitala. Lumea pornește iarăși pe drum spre hangarul dela Cotroceni. Bate bulevardul, trece podul Dâmboviței și o ia în sus, pe șoseaua romantică. Trece parcul prințesei Maria și grădina botanică și ajunge pe un teren vast destinat deprinderilor aviatice. Un larg și frumos orizont se boltește de-asupra aerodromului, până departe, la pădurile Chitilei spre seară, un soare roș își respiră raze peste sutele de spectatori, ofițeri cu cămăși, trăsuri boeresti și bicicliști cu cârme, după cari aleargă, sbenguinșe, într'un nouri de prăfărie, droaia de copii mahalagii.

Câtă schimbare! Mai anul trecut, în vremea întâiilor încercări de zbor, ce putea să era încă animația în jurul acestei probleme și ce dezvoltare frumoasă și îndrăzneață a luat acum aviația română! Și totuși s'a întâmplat mai mult grație reușitei lui Vlaicu, care a adus cel dintâi indemn la dat întâia dovadă, că avem și noi talent de invenție și forță creatoare, deschidându-ne cele mai frumoase perspective.

Și Vlaicu astăzi nu mai e singur. Câțiva piloți dibaci, cu aparate din Franța, au împreună cu dânsul în porțile largi ale hangarului. Prințul Bibescu în frunte, pasionat fără margini de profesiu-

nea sa. Câțiva ofițeri începători și îndemnați de gândul unei viitoare armate într'aripate în România, fac sporuri mai încet. Iar într'un colț d. Brumărescu își mângâie singur o nămilă de aparat, ale cărui aripi greoaie și formă cam deșirată mai așteaptă întrămare.

Dar vântul se lasă și morișca lui Vlaicu, care se învârtă pe vârful frontispiciului hangarului, dă semnul, că în aer curenții s'au potolit. Se ivesc întâiele umbre de seară, clipele cele mai prielnice pentru sburători. Și iată toată mica armată, scoțându-și pe rând aeroplanelle. În frunte vine Vlaicu, suleget ca un pui de brad, vultură cu ochii aspri și străucitori. pasul sigur și elastic, cu căciulița de mecanic pe o ureche și de o veselie comunicativă și e primit cu salve de aclamațiuni de mulțimea îmbulzitoare, care-l încunjură. Iar pasărea lui fermecată, Vlaicu Nr. II, stă lângă dânsul în toată strălucirea ei și-și respiră cumva coada măiastră, cu mândrie. Un piept de oțel și niște aripi simetrice și o gușă, care costă 12.000 de lei, pentru păstrarea hranei dătătoare de viață în drumurile de sus. În sfârșit o cap'o-d'operă! Am văzut într'un colț părăsit de hangar și aparatul dintâi al lui Vlaicu. cum stă acum uitat de creatorul său, pleștit și supărat, căzut în denestudine și gelos de succesul celui de al doilea venit. Și asta cu drept cuvânt, căci aparatul al II-lea este o podoabă de artă în mijlocul celorlalte sisteme de aeroplanelle străine de până acum. În cele câte cunoaștem, rar vedem atâta armonie de construcție, atâta spirit serios de combinare și încheiere și

un progres așa de repede în perfecționarea aparatului.

Dar maestrul dă mecanicului semnul convenit, urcă în sinul paserei sale, un pufnit de motor, după altul, o încordare scurtă de trei pași și iată cum se avântă noua minune și cum într'o clipă plutește jucăușă prin văzduh, elastică și grăbită, rotindu-se și dispărând în umbrele dese de nouri de-asupra pădurilor... E un entuziasm șgometos în cercurile laicilor din public, pentru cari spectacolul acesta are ceva din mirajurile inexplicabile, dar e mare și în-sufletirea specialiștilor, cari socotesc cu creionul înălțimea, distanța și iuteala perfecționatului aparat Vlaicu. Iar urările și îmbrățișările la întors, mândria și încrederea mulțimei în siguranța absolută a aviatorului nostru nu mai au sfârșit.

Vinit între noi, ne uităm în fața sburătorului. În ochii lui e multă satisfacție și în jurul buzelor un zimbet șiret de superioritate. Glumește despre „mașina” sa, pentru că e foarte supusă și are mai multă încredere în ea ca într'un armăsar de călărie.

— Ți place și ție, Vlaicule?

— Imi place fiecare sârmă, fiecare cui din ea, parc'ar fi o picătură de energie din mine! Să vedeți voi ce-am să fac acum cu ea. Mi-o duc, cât de curând, în plimbare în Ardeal. Chiar aztăzi plec la Sibiiu, să aranjez pe acasă pe la noi, cu prietenii mei, câteva zboruri și să speriu pe țărani, ascunși în cucuruz, la vederea mașinei mele ca zmaul. Voi încerca și cu Brașovul, cu Sibiiul, cu alte centre românești, unde

FOPTA ZIARULUI „TRIBUNA”

Moara.

De Adrian Corbul.

De câteva zile trăiesc la Sannois. O localitate întâitoare. În mijlocul verdeții sombre a liliilor de trifoi, vilele strălucesc la soare. Casele mi se înalță pe vârtejuri de coline; poteci întinse serpuesc prin vălele smălțuite cu flori; în mijlocul parcurilor antice se văd ruinele vaste masive ale unei monastiri de demult. Un deal pitoresc de două sute de metri stăpânește regiunea; pe înălțimea lui priveam ieri Parisul cum se arde în depărtare ca într'un imens fund de cer, ale cărui ape s'ar evapora la soare. Orașul se vede vag prin undele dogoritoare de azur ca o enie uriașă de umbre și lumini.

Deasupra capului meu nori albi și deși se învârtă în mișcări domoale și lascive. Pe fondul lor se proiecta, ca o arătare posomorită, scheletul unei mori de vânt ce dăinuște pe acel pisc prin anul 1560. Este o moară istorică, clădită pe scânduri, pe care vremea a uscat-o, a ciuruit-o negrit-o ca pe o momie, și ale cărui aripi se îndreaptă spre cer ca niște brațe descârnate de ascet. Bate vântul, ele se agită slab într'o parte și cealaltă, ca o chemare istorică de ajutor.

Și de câteva ceasuri după amiază am rămas să stau pe înălțimi, sub cortul mizei cafenele provizate acolo, în fiecare an, odată cu sosirea toamnei. Căldura făcea pulsul să mi svâcnească și, se împletea cu valurile tremurătoare

ale văzduhului, îmi aducea la urechi vibrațiunile golului albastru și vast care înconjura dealul ca o prăpastie limpede de azur. Cerul, senin la orizont, era greu de nori în dreptul meu. Un greier țârlă în verdețea. Rîndunelele străbăteau zarea ca un sbor de săgeți.

Moleșit de căldură, ametit de infinit eram totmai să ațipesc cu coatele pe masă, când niște glasuri mă treziră din toropeală. Un domn cu barba albă, îmbrăcat în haine elegante de vară se urcă pe platou, ținând de mână o fată tânără și frumoasă, într'o rochie de mătăasă cenușie și cu o umbreluță albă deschisă deasupra capului ei, ale cărui bucle blonde și mătăsoase erau ocrotite de o pălărie de pae florentină. Străinii luară loc sub umbrar, băură siropuri și după vorbele schimbate între dânsii pricepui că erau unchiul și nepoata.

Apoi, tânăra și svelta copilă se ridică cu vioiciune în vreme ce însoțitorul ei rămase pe scaun, și începu să sară cu sprintenie pe pisc, privind cu curiozitate împrejurimile și scoțând țipete ușoare de admirațiune. Unchiul ei o privea zâmbind cu bunătațe. Ceasurile erau șase după amiază. Un vânt ușor se ridică în acea clipă și odată cu el aripile morii începură să se miște în chemarea lor înceată de ajutor. Mă ridicai de pe locul meu și mă apropiai de biata clădire de scânduri, unde tânăra fată mă ajunsese în curînd. Străinul ne urmă și el.

O inscripție săpată în lemn ne atrase luarea aminte. Era o frază cioplită cu grosolanie, fără indoială de un soldat al lui Enric IV, căci pomenea de trecerea pe aici a unei părți din armata regelui Navarei, în ziua când se întinseșe svonul

asasinării lui Enric III al Franței, de către Jacques Clément. „Le Roy Henri III est mort; vive le bon Roy Henry de Navarre”, săpase anonimul soldat, sunt de atunci mai bine de trei veacuri. Și m'a surprins o emoțiune curioasă cetind acele slove naive, o emoțiune nedefinită, un amestec de înduioșare și de teamă, pe care vederea acelei mori negre și uscate le picurase parc'ar și în sufletul tinerei fecioare, căci ochii ei mari, limpezi și verzi deveniră serioși și ea strigă cu glasul tremurător:

— „Oh! cât e de veche moara asta, unchiule dragă!... Băti en 1560 — ceti ea... Așa dar, ea a stat neclintită aci timp de trei sute cincizeci de ani. Ce mult e de atunci! — Apoi răzimându-și mâna subțire și albă de scândura ciuruită, ea adăogă cu un zâmbet timid: Cât mă mișcă să știu că degetele mele se ating de lemnul acesta așa de vechiu... așa de vechiu!... Cât mă mișcă!... Imi vine parc'ar să plâng”.

Și într'adevăr, cu tot zâmbetul sfios care-i lumina chipul, în ochii ei tremurau lacrimi, ceace nu mă surprindea, dată fiind curioasa emoțiune pe care o simțeam și eu, fără ca să mi fi putut explica hotărît pricina ei. Se vedea că chipul meu exprima și el ceva din starea mea sufletească, căci străinul își privi nepoata, aruncă și asupra-mi o căutătură discretă, apoi cu un zâmbet fin se întoarse dela noi și cu ochii la pământ, păru a căuta ceva cu atențiune prin iarba deasă de sub picioarele noastre. Peste puține clipe ridică de jos o piatră ca de mărime unui pumn și stringând-o între degetele lui înmănușate se întoarse lângă noi în tăcere. Tânăra fată îi urmărise mișcările

voi avea sprijin și primire și în urmă îmi voi încheia turneul la Arad. Atâta ajunge, căci vine toamna și vă las, plec la Viena și țin să mă fac cunoscut în aviația internațională.

— Cum? Și nu rămâi în România.

— Asta e altă treabă! Eu sunt recunoscător din tot sufletul statului român pentru patrioticul său sprijin și buna încurajare, cu care m'a împărțit. Am zburat, spre mulțumire generală, atât în jurul Capitalei, cât și la manevrele regale și specialiștii din statul major și alți bărbați de competență, ca Excelența Sa d. Haret, mi-au arătat multă satisfacție pentru rezolvarea problemei mele. Adevărat că presa vorbea de un angajament al meu în serviciul unei secțiuni aviatice a armatei, sau cine știe despre ce alt serviciu la statul român, dar mie personal nu mi-s'a făcut propuneri concrete, încât nu-mi rămâne decât largul văzduhului și o concurență în rând cu cei străini. Voi apărea deci pe la meetinguri, ca un șoim din Carpați, îmi voi da silința să realizez și alte invențiuni și nu te teme, frate numele tată-meu acum nu-l mai pot da de rușine.

— Du-te, Vlaicule, du-te la noi în Ardeal și mai ales la Arad și fă-i pe oamenii noștri să vadă și ei farmecul plutirii în înălțime, ridicarea asta, inerentă firilor alese și binecuvântate, peste banalul zilnic și de-asupra vulgarităților, ce le înăbușe ori ce avânt pentru cuceririle înaintate ale spiritului!

...Se făcuse de-a binele noapte. Intr'un târziu, ajungem la un colț și ne despărțim Vlaicu, care umblă mai mult călare pe-o monocicletă zgomotoasă, dă drumul benzinei, să-și facă vânt și o ia ca fulgerul spre „strada Sculpturii”, cu cele două roțile drăcoase, învârtindu-se sfârlă.

nu mai puțin uimită decât mine. Apoi îl privi întrebător.

Bătrînul clătină din cap cu bunătațe și vorbe:

— Scumpa mea Elvira, ai fost mișcată la gândul că mâna ta a atins niște scânduri vechi de mai bine de trei sute cincizeci de ani, nu este așa? Și domnul pare că ți-a împărțit emoțiunea — se întoarce el către mine cu o ușoară înclinare. Cel puțin așa mi-s'a părut”.

— „Și nu v'ati înșelat, îi răspunsei salutându-l cu un zâmbet. Mărturisesc că, întocmai ca și domnișoara, simt un respect înduioșat pentru această venerabilă ruină, care de atâtea veacuri își profilează silueta pe cer. Sentimentul acesta îl am dealtmîntrelea ori de câte ori întălnesc un obiect sau o clădire încărcată de ani”.

— „Și sunteți siguri, tinerii mei, că numai ideea unei existențe seculare vă mișcă în asemenea cazuri?”

— „De sigur, unchiule dragă” răspunse tânăra fată cu mirare.

— „Eu cred, că vă înșelați, urmă străinul. Priviți această piatră pe care am ridicat-o de jos acum câteva minute. Ce vă zice ea?” Și ne întinse bolovanul, un bolovan ordinar, pe care l-am privit înălțând din umeri cu nedumerire.

— „Ce vrei să ne zică, unchiule? răspunse tânăra fată cu un ris argintiu. Nimic”.

— „Nimic”, repetă ea.

— „Cu toate acestea, piatra pe care o vedeți în mâna mea, ca și miile de pietre pe cari le întălniți în fiecare zi cu atâta indiferență în calea voastră nu numără trei sute de ani de existență ca această moară, ci trei mii, ci treizeci de mii de ani poate! Ea este veche ca pământul, ea este

Vizitele teologilor din România și „Budapesti Hirlep”. Scriind despre vizita elevilor dela seminariul teologic bucureștean la Săliște, „B. H.” reține drept momente semnificative cocardele tricolore purtate de elevi, încântarea lor la vederea școlii din Săliște și invitația adresată de teologul Florea săliștenilor pe cari i-a poftit să vadă la rândul lor situația școlilor din țara noastră.

Și „B. H.” simte iarăși pentru o clipă beția triumfului:

Iată — exclamă manechinul boierimei unguerești — ce va să zică asupra Românilor din Ungaria. Nici chiar în România școlile nu sunt la nivelul cultural al școlilor românești din Ungaria.

— Și apoi — continuă cu o nobilă mâhnire — care stat din lume ar putea să tolereze ceea ce tolerează Ungaria: ca niște oaspeți să prezinte pe o parte din cetățenii statului de-a cărui ospitalitate se bucură, drept cetățeni cari aparțin prin sentimentele lor sferei de sentimente ale unei țări străine!

Intr'adevăr, pe cât de înduioșător e în nobila lui mâhnire confratele nostru imperialist, pe-atât e și de impresionant în sinceritatea zilnicelor lui triumfuri ce câștigă împotriva noastră.

Tăcere elocventă. „Budapesti Hirlep”, înregistrând serbările culturale slovești, ținute zilele aceste la Turóc Szt. Márton, serie următoarele:

Cam de o jumătate de veac încoace, Slovacii, la începutul fiecărui August se duc în număr mare la Turóczszentmárton. Intrunirile acestea au un colorit cultural; sunt în legătură cu congresele anuale ale cutărei societăți culturale slovești. Serbările din astan au fost prilejite de congresele societăților: pentru înzestrarea muzeului slovac, reuniunea de femei Zivena și reuniunea de industrie casnică Lipa. Intre oaspeți erau de față: deputații Szkicsák și Juriga, dintre ceilalți conducători ai Slovacilor mai mulți inși, așa: Kolény, Botto, Stodola, Hlinka, Ivanka, Tomanek, Medveczky. Comitatele dela Nord erau toate reprezentate, au fost mulți de față chiar din comitatul Cienadului, apoi și din Nyiregyháza și chiar din Bacica. Au fost în sfârșit mai mulți oaspeți cehi, ruși și poloni. După congres a urmat un banchet la care au participat peste o sută

veche ca soarele, fiindcă pământul pare că a fost rupt din soare; ea a existat în stare gazoasă și conține aceleași substanțe ca acum o sută de mii de ani, poate... În orice caz așa cum se află astăzi, tot așa a zăcut ea pe acest pământ cu mult înainte de ivirea pe lume a rasei omenești. Nu v'ati gândit nici odată la aceasta?”

M'am uitat lung la tânăra fată, ea se uită lung la mine, apoi, cu aceeași mișcare privirăm amândoi piatra din mâna bătrînului. Străinul urma să zâmbească cu fineță.

— „Nu, de sigur, nu v'ati gândit nici odată la acest lucru. Dar chiar acum, eșutând la el, încă nu simțiți în inimile voastre nici o emoțiune. Bolovanul acesta vă lasă rece, cu toată vrista lui imemorială. Cu mult mai tare vă mișcă înegrita moară pe care o aveți în față și, mărturisesc, că în sufletul meu se petrece acelaș fenomen”.

El se retrase cu doi pași, aruncă piatra din mână, își scutură mînușă de praf, privi lung la moara întunecată pe care se întindea, ca o dără roșie, b rază a soarelui pe asfințite, apoi aplecând deasupra noastră ochii lui binevoitori, ne zise cu un accent de blândă seriozitate:

— „Și știți, d-voastră, dragii mei de ce această moară păraginită vă înfioară de o nedefinită tristetă, pe câtă vreme o piatră milenară vă lasă nepăsători? Fiindcă de piatră nu se leagă nici o poveste omenească, fiindcă ea nu deșteaptă nimic în sufletul vostru privitor la semenii voștri, a căror soartă a fost să trăiască pe acest pământ bătrîn, așa cum trăiți voi, să se întristeze, să se bucore, ca și voi, și să dispară pentru totdeauna, așa cum vom dispărea într'o zi cu toții. Nu, o pia-

tră nu ne poate înduioșa, fiindcă ea a rămas de parte și nepăsătoare de sbuciumele atâtor milioane de trecători; ea nu deșteaptă în noi nici un gând care să ne atingă pe noi inși-ne. Dar moara, moara aceasta câte nu vorbește ea sufletului nostru, câte povești omenești nu dospește în închipuirea noastră, câte idei nu însemăntește în dubul nostru, idei triste și duioase asupra fragilității omenești, a scurtelor clipe pe cari le avem de petrecut, fără să știm de ce, pe acest pământ, asupra sfârșitului infailibil care ne așteaptă, și după care nu vom mai fi nimic, nimic, nimic, în tăcerea monstroasă a neantului care ne va înghiți la rîndul nostru, după cum a înghițit atâtea ființe înainte de noi!”

Tot ascultând dezolantele cuvinte ale bătrînului, începurăm să pășim neștiutori, pe platou. Deasupra noastră norii se adunau, întunecați ca noaptea; în depărtare soarele apunea, imens disc de jăratec, întinzând pe cer făși nemăsurate de purpură. În vale, Parisul se deslușea ca o umbră de uriaș; din loc în loc, o ploae de jăratec făcea să-i scânteze vârfurile catedralelor și ale cupolelor monumentale. Bătrînul își curmă deodată mersul și mângâind ușor cu mâna buclele blonde ale copilei, îi zise cu suris iubitor:

— „Știi tu, mica mea Elvira, de ce ți-a venit să plângi când ai atins cu degetele scândurile acestei biete ruini? Nu fiindcă moara asta dăinuiește de trei veacuri, după cum ți-ai închipuit, ci pentru că ea poartă pe dânsa vestigiile unor existențe omenești dispărute de mult. În închipuirea ta a crescut, fără să ți dai seamă, povestea aceluia cari au clădit-o. Știi că au fost oameni ca și tine, că au ris și au plâns, că au sperat și au desepertat

Kossuth Ferencz — locutus est. Revista „Deutsche Rundschau” din Stuttgart publică în numărul său din urmă un articol despre „Raportul Ungariei față de Austria”, iscălit de fostul ministru de comerț Franise Kossuth.

Fiul lui Lajos se plânge împotriva publicității care prin scrierile lor slăbesc Ungaria, declarând că e o greșală de neiertat să slăbești chiar acea parte a monarhiei care e „mai unitară, mai solidară și, în consecință o temelie mai sigură și durabilă a tronului, decât Austria cu mozaicul său de popoare...”

Atât ne spune d. Kossuth. Orice comentariu de prisos.

Iarăș votări nominale. În ședința de azi a Camerei de nou nu s'a putut intra în discuția reformelor militare. S'au executat numai votările nominale amânate de Sâmbătă pe azi.

Deputatul Polónyi Dezső l-a interpelat pe ministrul de comerț, fiindcă venind dela Bechechereul-mare a fost somat, prin jandarmi, să iese dintr'un vagon, „rezervat” pe seama unui deputat guvernamental.

„Circulări intime“.

— Chestia tricolorului. —

Contele Khuen-Héderváry, ministrul de interne, a declarat din nou că alegele mai severe dispoziții pentru a se scăpa goanei pornite și sub actualul împotriva tricolorului nostru.

Declarațiile aceste d. ministru de interne le-a făcut în camera deputaților, spus la una dintre multele interpele s'au adresat în această chestie; nu făcut nici în forma unei noi circulări adresate autorităților, ci le-a făcut convorbire pe care a avut-o cu d. Ștefan C. Pop, deputat al Șiriei.

Și anume ce comunicat publică „România“:

deputat Dr. Ștefan C. Pop, la cererea mai mare, în 1 August s'a prezentat din nou la d. președinte contele Khuen-Héderváry, și a spus că cunoscând abuzurile în chestia tricolorului român, despre care i-s'a raportat. D. ministru, a declarat că din nou a luat cele mai bune dispoziții pentru sistarea acelor abuzuri, asigurându-l pe d. deputat Dr. Pop, că în viitor nu se vor mai săvârși astfel de abuzuri, ba și pus în vedere pedepsirea aceluia, cari nu-i vor observa ordonațiunea, îndrumând artiștii, și colorul român atunci poate fi confiscat, când se va dovedi evident se face demonstrație în contra tricolorului.

deputat Dr. Pop, fiind foarte ocupat, nu răspunde deosebit tuturor, cari i-au adus cunoscând astfel de abuzuri, deci îi roagă să răspundă la această întrebare. Incât pentru viitor să se evite fața de două sentințe conglăsurtoare nu se apelata, d. deputat roagă pe cei interesați, asemenea cazuri să înainteze rugare de revocare, ca astfel cauzele să ajungă la minister“.

Declarațiile aceste ale d. ministru de interne sunt de ordin tot atât de intim și cunoscuta sa circulară asupra căreia prin „Tribuna“ atențiunea obștei românești și nu vor putea nici ele să ne mulțumească și să risipiască temerile că, în urma lor, goana împotriva culorilor noastre va urma cu vechea sa urgie. Ne întâmpină în teama aceasta și comunicatul ofi-

cios publicat zilele trecute în care se spune că toate ordonațiunile și legile privitoare la purtarea „culorilor României“ sunt și azi în vigoare și se vor respecta cu cea mai severă rigoare.

Declarații de aceste, făcute între patru ochi, dela ministru-președinte la deputat, fără martori, am mai putea înșira noi multe, fără să putem, însă, invoca un singur caz în care s'ar fi manifestat pe urma lor cea mai mică schimbare înspre bine.

Experiențele aceste triste din trecut au fost motivul care ne-a îndemnat să rugăm deputații noștri să provoace, prin o interpelare adresată ministrului nostru de interne, *declarații publice*. În fața parlamentului, înaintea celei mai largi publicități, trebuie să facă d. ministru declarațiile sale dacă vrea să deștepte în noi credința în bunele sale intenții față de poporul românesc.

Și chiar de aceea ne miră că nici unul dintre deputații noștri n'a ținut de cuviință să anunțe o interpelare în chestia acestei circulări intime pe urma căreia avem să îndurăm neîndrituri poate și mai mari decât în trecut. Am înțelege tactica politică de-a nu agrava situația unui guvern care ne este cât de cât binevoitor, dar actualul guvern n'a dat nici o dovadă că este călăuzit, în ce ne privește pe noi, de alte sentimente ca guvernele trecute. Nu găsim deci nici un motiv de-a nu sili guvernul de-a mărturisi în parlament că goana pornită împotriva tricolorului nostru este o nedreptate indiscutabilă.

Pentru a învedera însă și mai mult uzul deosebit de ciudat ce se face cu acest fel de circulări intime, publicăm la acest loc un nou caz de volnicie ce li-s'a întâmplat unor elevi sași, plocați într-o excursie de studii.

Iată ce ni-se scrie din Sibiu:

Sibiu, 5 August n.

Zilele trecute plecaseră din Homorod, lângă Cohalm, 26 de elevi sași, în frunte cu profesorii

lor, să facă o călătorie de studii la Turnu-Roșu. Conform unei ordonațiuni ministeriale, la astfel de excursii li-se acordă excursioniștilor o reducere a taxelor de călătorie, dacă pot produce certificate din partea autorității lor școlare. Elevii sași au avut aceste certificate și li-s'au și liberat bilete dela Homorod până la Sibiu, apoi dela Sibiu până la Turnu-Roșu și dela Turnu-Roșu până la Sibiu. Aici, însă, a intervenit „ideea de stat“.

Acelaș funcționar care la plecarea le liberase biletele cu reducere fără ori ce vorbă, acum n'a voit să le libereze bilete pe cuvânt că certificatele n'au valoare fiind scrise în limba germană... Funcționarul, la stăruința profesorilor de-a nu săvârși această ilegalitate, s'a referit la un pretins ordin ministerial în care s'ar spune că certificatele trebuie dresate în *ungurește*. Inzadar au protestat profesorii, declarând că elevii n'au bani de-ajuns să plătească taxele reglementare și, fiind noapte, n'au nici bani să stea la hotel, funcționarul a rămas neclintit. Inzădar au cerut să li-se libereze bilete cu reducere, obligându-se a plăti ulterior diferența, dacă o anchetă va stabili că procedul funcționarului a fost corect.

Bieții profesori au cerut să fie duși la șeful gării... Șeful gării nu era, însă, nicăiri. Și sărmanii băieți au fost nevoiți să plece în oraș să ceară, *gratis*, adăpost la careva hotel.

A doua zi, profesorii au reușit să ajungă față în față cu șeful gării. I-au adus la cunoștință atitudinea funcționarului. Șeful a dat dreptate funcționarului, spunând că a procedat conform ordinului ministerial. Somat să arete acest pretins ordin, șeful gării a declarat că nu-l arată fiind *ordin intim*.... etc.

Cazul acesta dela Sibiu ce-i drept nu ne atinge în mod direct; e, însă, un nou argument în favorul cererii noastre de-a nu ne mulțumi cu „circulări intime“ și declarații făcute între patru ochi.

Numai dela declarații serioase făcute în cea mai largă publicitate putem să sperăm o influență binefăcătoare, fiindcă numai acele au caracterul responsabilității.

Iată de ce trebuie să stăruim din nou pe lângă rugămintea noastră ca unul dintre deputații noștri măcar acum să adreseze d. ministru de interne o interpelare categorică.

Scrisoare din Jena.

Jubileul celui mai mare pedagog contemporan.

Jubileul profesorului W. Rein dela universitatea de aici, s'a serbat într'un mod foarte simpatice. Marele pedagog a ținut ca acest prilej să nu fie o sărbătorire a lui ci a seminarului pedagogic universitar, dela redeschiderea căruia s'a împlinit de asemenea tocmai acum un sfert de veac. În chipul acesta serbarea s'a restrins la proporții mai mici, ea a fost o serbare familiară a seminarului, la care au luat parte toți membrii actuali și un însemnat număr de foști membri. Serbarea s'a ținut în sala cea mică dela „Volks-haus“, fiind prezenți peste 150 de actuali și de foști elevi ai profesorului Rein. S'au rostit mai multe toasturi din partea câtorva foști elevi, cari azi au un nume pe terenul pedagogiei, și s'a petrecut „in deutscher Art und Gemüthlichkeit“ câteva ceasuri neuitate.

Țin să scot la iveală un moment frumos al acestei serbări, moment pe care l-au oferit celor prezenți studenții români dela Jena.

Deși întreaga serbare a avut un caracter familiar și pur german; studenții români au ținut să și manifesteze sentimentele de stimă și de mulțumire față de prof. Rein nu numai ca studenți ci și ca Români, și să reprezinte cu acest prilej și pe acei Români cari au fost în trecut membri ai seminarului și elevi ai prof. Rein.

la urmă, au fost potoliți de moarte pentru cauna. În creierul tău, Elviro, ai dat chip și a acestor existențe anonime; ți-ai închipuit vorbeau, cum rideau, cum se mișcau. I-ai văzut pe acești oameni tineri și cu încredere în ei, ai văzut fecioare dornice de iubire, cum stăteau în pragul casei ființa aleasă, ți-ai zis că pe lângă cer se întindea deasupra capetelor lor, un soare soare îi lumina, că pe aceiaș moară s'a dat de atâtea ori privirea lor. Și cetind apoi în inscripție săpată pe aceste scânduri, ai avut o că il vezi și pe autorul ei, ți-ai zis că a trebuit să poate pe aci într'o după amiază de vară, ca să de azi, că în acele clipe trăia și se bucura de viață ca și tine. Apoi, te-ai gândit că toți acești oameni au murit, că din dragostea, din suferința din iluziile lor nimic n'a mai rămas. Și acest gând ți-l'ai aplicat după aceea ție însăși... Și ai gândit că tu, azi așa de tânără și frumoasă, de fericită că trăiești, vei îmbătrâni cu vremea și vei muri apoi, la rîndul tău. În soarta anonimă din trecut, ai văzut propria ta soartă, viața și moartea. Iată de ce te-a înduioșat această moară și nu de altă ceva...”

Apoi întorcându-se de partea mea:

— „Este, domnule, în lungul șir al existenței anonimești, o comunitate de suferințe și de idea-

luri, de ris și de lacrimi, care ne e scumpă tuturor. Soarta noastră, a aceluia care trăim e solidară cu cea a premergătorilor noștri de pe acest pământ, după cum propria noastră soartă va fi solidară cu cea a oamenilor cari vor veni după noi. De aceea simțim un respect pios ori de câte ori întâlnim un obiect, o ruină care poartă pe dânsa vestigiile unor existențe anterioare. Căci ne spunem că în jurul acestei ruine au palpitat odinioară vieți cari s'au stins, după cum ne vom stinge și noi. Dar subiectul e melancolic, de aceea îl curm. Dealtmîntrelea se lasă răcoare și trebuie să plecăm. Vino, dragă nepoată. Privește mai întâi admirabilul apus de soare văzut de pe această înălțime, după aceea ne vom întoarce la Paris...”

Bătrînul și nepoata lui își luară rămas bun și cu facilitatea cu care se leagă și se desleagă printre francezi cunoscute trecătoare mă părăsiră. După un sfert de ceas coborîi și eu dealul. Soarele dispăruse la occident, în dosul norilor însângerați. Pe cer pluteau par'că fâșii de aur topit. Văzduhul era nemîșcat. Și de jos, am mai văzut odată scheletul înegrit al morii, proiectându-se pe norii posomorîți. În vreme ce aripile ei se întindeau spre cer ca niște brațe descarnate de asceț.

Sannois, Iulie 1911.

cu aten- GYULAY KÁROLY
la firmă!

Atelier de fotografii artistice,
— — de primul rang. — —

TIMIȘOARA, Józsefváros, Hunyady u. 5.

— — (Lângă Casina »Déavidéki.«) — —

Fotografi și portrete, reproducții după fotografi vechi și noi în mărime naturală, expuneri de obiective speciale pentru interioruri, acatice, și lucrări în aquarel și olei artistic executate. Ceice se provoacă la anunțul din »Tribuna« capătă 10% rabat. Fiți cu atențiune la firmă.

Astfel îndată după discursurile de salutare ale foștilor membri și al unui actual membru, s'a sculat dl N. Longinescu, directorul preparandiei din Galați și în anii din urmă elev al prof. Rein, și într'un frumos discurs a arătat recunoștința Românilor din toate părțile, față de iubilant, căruia i-a urât sănătate îndelungată. Imediat după aceasta domnișoara Bărzotescu, elevă a seminarului, a oferit jubilentului un splendid buchet de flori din partea Românilor, urindu-i și d-sa, în numele tuturor, sănătate și fericire.

Purtarea Românilor a produs o impresie cu atât mai bună, cu cât în numele nici unui alt popor nu s'a vorbit cu acest prilej, și cu cât Românii au ținut să eternizeze acest moment și prin o frumoasă donațiune făcută bibliotecii seminarului. S'au donat anume din partea studenților români, în amintirea acestui prilej, cărți în valoare de peste 200 de mărci.

Țin să mai amintesc că Ungurii n'au fost reprezentați prin nimeni la această serbare. Pe semne Ungurii, chiar și când nu sunt miniștri și inspectori, sunt născuți pedagogi, căci pe la seminarul din Jena nu întâlnești cu anii nici un singur ungar.

Elevii români ai seminarului au fost în anul acesta 33. N. Longinescu, directorul școlii normale din Galați, E. Ionescu, profesor la București, Dr. Atanasie Popovici român din Serbia, d. Răileanu din Moldova, Dr. I. Simon din Muntenia, dozoarele Dr. Bărzotescu și surorile Pârvan toate din România. Printre foștii elevi români ai seminarului sunt și șase inși cari și-au trecut doctoratul la prof. Rein și anume: P. Span (+), I. Stroia, O. Ghibu, V. Ghidionescu, A. Popovici și dozoara Bărzotescu.

Cred că vorbesc în numele tuturor când urez cu acest prilej dlui profesor Rein, ale cărui idei au ridicat atât de mult și învățământul românesc: să trăiască încă la mulți ani!

Correspondent.

Khuen și reforma electorală.

— O anchetă între Unguri. —

Contele Khuen-Héderváry a trimis zilele trecute tuturor instituțiilor culturale, economice și sociale din țară, universităților și unora dintre partidele politice, o adresă prin care le cere părerea asupra reformei electorale. Contele scrie: „Reforma dreptului electoral este una dintre cele mai apropiate misiuni ale legislației noastre, de a cărei rezolvire norocoasă sunt legate interesele viitorului nostru progres național. Tocmai din pricina aceasta vreau ca la pregătirea acestei reforme să fim în stare de a cumpăni toate punctele de vedere obiective”. „Afară de îndrumările datelor statistice cari îmi stau la îndemână socotesc că e necesar să cunoșc și opiniile temeinice ridicate, după putință, peste curentele politice de zi și părerile tuturor factorilor vieții sociale și științifice unguerești, a căror cuvânt asupra acestei chestiuni este hotărâtor în primul rând”. Contele Khuen, mai declară în acest chestionar, că oficiul statistic al țării se va nizuși să pregătească de urgență toate datele privitoare la reforma electorală.

Pasul acesta al contelui Khuen se poate numi foarte norocos. E drept că și Tisza, pe când era prim ministru, mai făcuse o astfel de anchetă, dar în actualele împrejurări politice, când glasul celor cari cer sufragiul universal se ridică tot mai imperios și mai cuceritor, adresa aceasta a lui Khuen vine ca un calmant, liniștind oarecum spiritele înfierbântate. Toată lumea se va opri asupra ei și va constata domolindu-se: Iată, și contele Khuen se ocupă de reforma electorală pe care o so-

cotește „cea mai apropiată misiune a legislației noastre”. Efectul adunărilor populare din urmă va fi în chipul acesta micșorat în fața mulțimei și a străinătății care nu cunoaște matrapazlăcurilor politice unguerești. Se vor găsi mulți, guvernul se va îngriji, cari să exploateze această apucătură destul de străvezie și să submineze încrederea în cei cari pe tema sufragiului universal, duc o luptă de exterminare împotriva actualului regim. Se vor găsi și mulți naivi și îndoielnici cari vor considera interesul acesta mare al contelui Khuen, ca un act de sinceră preocupare față de reforma electorală, una dintre cele mai mari metehne ale constituției unguerești.

Noi cari suntem obicinuiți cu toate tertipurile mai mult sau mai puțin reușite ale guvernelor unguerești vom ști să reducem la adevărata lui valoare și pe acesta mai nou al contelui Khuen.

Înainte de toate vedem că în întreg chestionarul pe care-l aduc gazetele unguerești nu se pomenește cu nici un singur cuvânt despre sufragiul universal, ci numai despre reforma electorală. Contele Khuen se ferește cu o precauțiune suspectă de a coborî pe hârtie lozinca sufragiului universal care prinde tot mai mult în mijlocul maselor populare. Prin urmare intențiile guvernului strigă de printre rânduri încât nu trebuie să o mai facem aceasta. Trebuie o reformă electorală oare-care, trebuie, dar nu știm ce fel de reformă. Una pe baze largi și democratice, în urma căreia să se scoată din robia politică toate popoarele acestei țări? Aceasta nu o spune contele Khuen, dar putem să o spunem noi. Guvernul actual împreună cu toți șefii lui șovini și ghiftuiți cu fidei-comisuri nu dorește o reformă democratică care să ridice poporul în scaunul demnității de cetățean ce i-se cuvine și să desrobească naționalitățile subjugate de aici. Dacă ar dori-o, atunci nu ar umbla cu chestionare și anchete, nu ar umbla să cunoască păreri cari și așa se cunosc. Căci ce poate spune partidul social-democrat, decât că vrea sufragiul universal, un lucru știut, și ce poate spune Asociația agrarienilor, decât că este cea mai mare dușmană a sufragiului universal, care primejduiește existența țării etc. etc.?

Dar cumcă contele Khuen, dacă peste tot pregătește o reformă electorală, nu se va putea apropia nici pe departe de sufragiul universal ne-o dovedește și faptul că Escelența sa nu a găsit de cuviință când a împărțit chestionarul nici măcar să se gândească că există în țara lui și un popor întreg și conștient, care-și are reprezentanții lui legali în dieta țării. Contele Khuen nu vrea să cunoască și părerea Românilor pe care-i guvernează, asupra reformei electorale, un semn că pentru ei nu pregătește o reformă electorală, ci numai pentru Ungurii lui.

Pentru noi deci, această anchetă, este lipsită cu desăvârșire de orice importanță politică. Nu ne interesează ce se va isprăvi cu ea, pe cum probabil nu-l va interesa nici pe contele Khuen, care o face să-și întărească poziția lui și slăbească efectul crescând al opoziției. Cel mult dacă putem constata și cu acest prilej neinteresul vechiu și condamnat al guvernelor unguerești față de durerile noastre și pu-

tem spune încă odată tradiționala noastră frază de protest: De nobis sine nobis fac toate în statul acesta, care ne înstrănează din ce în ce mai mult de el.

După zece ani.

— O întrunire colegială. —

— Corespondență specială. —

Era în anul 1901, prin luna lui Iunie, când samă de tineri, trecând examenul de maturitate dela gimnaziul de stat din Sibiu, am făcut legătură, că după zece ani o să ne întrunim eu toți cei în viață, iar în locul de unde ne-am resfirat îmi aduc aminte cum în unele momente de juveni mândric și bucurie fără margini se făgăduia în care, că la timpul fixat va veni la întrunirea colegială de 10 ani, iar întărirea făgăduinței a fost o legătură, de onoare, un contract subscris de toți.

Și ne-am despărțit frățește, precum frățește și petrecut laolaltă, cei mai mulți 8 ani de-a rândul, în care interval am învățat a ne cunoaște a ne iubi ca frați și colegi, fără deosebire de naționalitate și confesiune.

A plecat apoi fiecare plin de însuflețire și bucurie, cu diploma de bacalaureat în buzunar ca să se pregătească pentru chemarea sa specială în societatea omenească. Și de atunci mulți ne-am mai văzut. Unii ne-am despărțit pentru totdeauna. Alții am mai continuat trei ani împreună cursurile teologice, iar după aceea ne-am despărțit și noi.

Pentru omul sănătos trupest și sufletește care-și pricepe rostul său în lume, și cu ațărare spre chemarea sa — timpul trece ca o nălucă. Așa numai ce ne trezim într'o zi bună cu un aviz lansat în ziare, prin care doi colegi, cei mai aproape de centru, ne amintesc de legătura de acum zece ani, invitându-ne la întrunirea colegială din 29 Iunie st. n. c.

Câtă bucurie am simțit gândindu-mă la frumoșii ani ai studenției. — Abia am așteptat ziua întrunirii pentru care făceam planuri de o serbare frumoasă. Timpul până la ziua dorită l-am petrecut în amintiri din viața de student, cari îmi părea un vis plăcut... trecut de mult.

Rind pe rind îmi treceau pe dinaintea ochilor chipurile senine ale foștilor colegi de studii: îi văd pe toți... tineri pururea veseli, plini de bucurie și voie bună. — Năcazuri nu aveam atunci nici griji. — Câte un pic de „druck” sau câte o „bundă” care o mai luam din când în când, ne cam supăra puțin, dar trecea și aceea, și buna dispoziție iar venea la loc.

Frumoase visuri pe cari acum le-a schimbat realitatea crudă.

În fine iată-ne în preziua serbării. Un bun prieten îmi scrisese să-l aștept la gară; sosia la amiază cu trenul de cătră Copșa. M'am dus... dar sosind trenul mai curând de cum știam, prietenul meu s'a suit în oraș, unde l-am aflat, la hotel. Acolo însă am aflat pe fratele Petrișor din Gusterei — care fiind unul din convocatori, a ieșit la gară întru întâmpinarea colegilor, ce ar fi sosit din denărtări. Când l-am întâlnit era cam indispus, văzând că din cei chemați nu a venit mai nime. Planurile frumoase începuseră a se dărâma. O rază de speranță mai aveam, că doar vor mai sosi cu trenurile de seară, dar și cu aceea ne-am înșelat.

După amiază nori de ploaie, se întindeau ca un val des — peste fața senină a cerului, iar cătră seară stropi mari de apă cădeau pe pietrele înfierbântate, împrăștiind în aer un miros caracteristic de umezeală. Fostul profesor de clasă, Dr. Fross din Pesta, și-a anunțat sosirea cu trenul de seară și așa am ieșit toți, cari până atunci ne-am întâlnit, întru întâmpinarea lui la gară. Bucuria revederii a fost sinceră și cordială.

După câteva elipe, în cari ploaia se vărsa cu abundență, l-am însoțit la trăsura ce-l aștepta la ieșire; aci ne-am despărțit până în ziua următoare.

Ziua de 29 Iunie a fost o zi ploiasă de vară, și după seceta ce începuse a se simți, o zi aducătoare de belșug și veselie generală.

La orele 8 a. m. ne-am întrunit după înțeleșul comun la gimnaziul de stat — iar de aici am par-

cu toții la serviciul divin din biserica ro-
catholică — unde s'a făcut rugăciune pentru
ungur răposat. La ora 9 și jum. ne-am
corpore în catedrala noastră, la părăstasul
în amintirea a trei colegi români. Impu-
catedrală a făcut o impresie adâncă a-
colegilor străini, cari au rămas uimiți de
măreția acestui scump monument
Când la părăstasul servit de d. proto-
I. Stroia. — căruia îi aducem sincere
— corul teologilor absolvenți de curs
inceput duioasele noastre cântări funebrele,
adâncă emoțiune ne-au pătruns și în ochii
luciau lacrimi de înduioșare.

arati și primeniți sufletește am părăsit sf.
îndreptându-ne iarăș spre gimnaziu unde
ut o vizită de reverință dlui director Szent-
fostului nostru profesor de latinește și gre-
care ne-a primit cu multă afabilitate, sa-
l în numele nostru colegul Neagoe (pa-
Stremți).

că ce ne-am întreținut câteva minute în
luxos din locuința sa, am trecut în sala
sorală unde am salutat pe alți doi foști pro-
iar de aici am cercetat la locuințele lor,
profesorii de istorie și limba germană: Kár-
și Metz. Erau 12 ore trecute când am ter-
cu vizitele, întorcându-ne prin șiroaie de
la hotelul „Împăratul Romanilor” unde am
banchetul. La ora 1 sosesc pe rând d. director
mirei și profesorii Dr. Fross, Erdélyszky,
și E. Jakab. Suntem de toți 16 persoane 3
dintre cari două vrednicele soții ale cole-
Petrișor și Platoș, 5 profesori și 8 colegi, —
cari 4 Români și toți patru preoți.

ainte de-a să servi masa, colegul Follert ce-
serisorile și telegramele de scuză și aderență
dela colegii împiedecați de-a veni la intru-
servindu-se mâncările, la friptură se ridică
corul de limba și literatura maghiară Erdély-
— rostind un toast însufletit — pe care ră-
de sentiment și emoțiune îl sfârșește în la-

onoarea profesorilor a tostat frumos co-
Neagoe, — aducând mulțumită și recunoș-
foștilor noștri instructori, a căror folositoare
are întru luminarea noastră cu făclia știin-
— acum o știm aprecia după adevărata ei
are. Profesorul Metz ridică paharul în onoa-
lamelor, iar la sfârșit colegul Platoș ridică
pahar în sănătatea fostului profesor de clasă
Fross, mulțumindu-i pentru dragostea și deo-
atențiune, ce prin venirea sa din Pesta la
astă întrunire, a dovedit față de foștii săi e-
Regretă că ceilalți colegi cari toți sunt în
bune sociale, și nici unul așa îndepărtat,
arătât așa puțin interes față de întrunire. Do-
ne încă mulți ani, în deplină putere, dlui pro-
Dr. Fross rugându-l ca să ne păstreze și mai
parte dragostea arătată acum, venind și la pro-
intrunire. La aceasta răspunde profesorul
Fross, că și la întrunirea de 100 de ani ar

Afară ploaia curge fără încetare, urmând
moaie torențiale unul după altul, așa încât nu
eam părăsi localul; am continuat deci petre-
ea înăuntru, în bună dispoziție și intimitate,
seara, când ne-am despărțit cu toții, după ce
despărțire am luat hotărârea firmă, ca după 5
la ziua aceasta, iar să ne întrunim. A doua
am mai petrecut vre-o câteva momente în so-
atea iubitelui profesor Dr. Fross de care ne-am
părțit apoi cu multă afecțiune.

După amiazi rămânând trei colegi români, am
o vizită iubitelui nostru poet O. Goga, eu
ca contimporani (fiind d. Goga numai cu an
ntea noastră) totdeauna am vut legături de
ceră prietene. Petrecând în biroul dsale câ-
minute, în conversații despre diferite che-
ni de actualitate, l-am invitat la despărțire a
cina cu noi, ceea ce a și primit cu multă bu-
pointă.

Seara am luat apoi cina la restaurantul Brote,

unde a fost cu noi și bine apreciatul nostru peda-
gog Dr. O. Ghibu, un alt bun amic și contimporan,
petrecând laolaltă câteva momente sărbătorești.
In acest contact intim, lipsit de rezervele oficiali-
tății, am simțit cum sufletul nostru, copleșit de
singurătatea de multe ori plietisitoare a satelor,
prinde puteri nouă și, sorbând cu sete din izvorul
bogat al unei fantazii pururea senine și atât de
curate cum e a poetului Goga, se înviează, se
încălzește. Din această convenire am dus la al-
tarele noastre modeste, cele mai frumoase spe-
ranțe, tot atâtea îndemnuri de muncă stăruitoare
în suferință, rugăciune și așteptarea unor zori
mai senine, mai fericite în viitorul neamului.

La masă a fost și corul dlor teologi absolvenți
ai cursului III cari, pentru bunăvoința dovedită
la ceremonia parastasului, invitați fiind la un
pahar de bere, ne-au delectat cu mai multe cân-
tări frumoase, storcând admirația oaspeților află-
tori în localele învecinate.

Corul acesta bine instruat, cu voci bune și dis-
ciplinate a făcut impresie plăcută asupra sufletu-
lui atât de simțitor al poetului, care la despărțire
le-a adresat frumoase cuvinte de îmbărbătare.

Astfel am încheiat serbările întrunirii, des-
părțindu-ne și noi, și ducând fiecare cu sine cele
mai plăcute amintiri — și speranța că la pro-
xima întrunire vor participa toți colegii aflători
în viață. *Un coleg.*

Alianța turco-română.

**Fantoma alianței turco-române. — Ce vor Ro-
mânii. — De ce se tem Bulgarii. — Amenințările
bulgarilor.**

Alianța turco-română, care a fost desmințită
de atâtea ori, atât de presa oficioasă română cât
și de cea turcească, urmărește pe Bulgari ca o
fantomă înfricoșătoare și nu e zi în care să nu
se manifeste frica aceasta în foile presei lor.

Ca document reproducem numai o parte din
articolul de fond al ziarului naționalist „Vecerna
Pošta”, din care se vede tema ce o au Bulgarii
de o convenție militară turco-română, chiar și
în cazul când această convenție este desmințită
de mai multe ori.

Iată într'adevăr partea finală a articolului
de care vorbim:

„Dar, ce vor Românii dela Bulgaria, ca să
intre într'o alianță conspiratoare împotriva Bul-
gariei cu cel mai barbar stat din Europa, care
timp de veacuri a ținut subjugat pe însuși popo-
rul român? Oare nu e România aceea care la 1880
a înlăturat definitiv lanțurile sclăviei turcești?
Oare nu erau armatele românești, acelea cari au
dat cea mai strașnică lovitură ordelor lui Osman
Pașa la Grivița, în timpul războiului libertății
Bulgariei?”

N'a fost oare comandant suprem al armatelor,
prințul român de atunci, actualul rege Carol?
Cum să ne explicăm această întorsătură în su-
fletul conducătorilor români de astăzi, ca să con-
spire cu Turcia în potriva Bulgariei? Noi soco-
team că numai pe timpul liberalilor, sub Bră-
tianu, se putea vorbi de această convenție, dar
nu și pe timpul lui Carp, acest bărbat de stat ro-
mân, atât de înțelept.

Pentru România conspiră împotriva Bulga-
riei? Pentru porțiunea Ruscuc-Varna, partea
sud-apusana a Dobrogei? Dar oare aproape toată
Dobrogea nu e românească?

Dar pentru ce aceasta? Oare pentru că în Ma-
cedoniă trăesc 20—30.000 cutovlahi? Ori poate că
se teme de mărirea Bulgariei, ca pe urmă să nu
fie cucerită? Ce teamă neîndreptătită! Dar Bul-
garia nici odată n'a aspirat și nici n'a dorit să
vadă pe România într'o situație rea și să-i vadă
peirea.

Dar noi bănuim care este cauza fricei româ-

nești și vom spune-o imediat, știind că însuși po-
porul românesc ne va fi recunoscător pentru acea-
sta: guvernării români, fie cei dela putere, ori
din opoziție, sunt sub apăsarea unei mari greutăți
interne, care e cel mai bun semn al nemulțămirii
poporului, menită să provoace o nouă mișcare
pentru liberare. Populațiunea românească trăește
într'o mizerie de nedescris, atât materială cât și
sufletească. Și din cauza aceasta se vede, că pen-
tru orice eventualitate, guvernul caută să se de-
plaseze nemulțămirea, printr'un război sângeros
îndreptat asupra Bulgariei cu sprijinul Turciei!
Dar ce va câștiga din aceasta? Sunt siguri bărbații
de stat români, că armele ridicate în potriva Bul-
gariei, nu se vor îndrepta asupra lor pentru eli-
berarea din grozava robie economică?

O altă cauză a fricei românești, este teama
că Bulgaria mărită prin anexarea Macedoniei
va înlesni Rusiei cucerirea României. Dar Ro-
mânii ar trebui să știe că Bulgaria nici odată
nu va conspira cu Rusia pentru nenorocirea Ro-
mâniei, după cum face aceasta contra Bulgariei.

Ceeace ar trebui să facă România, atât din
punct de vedere al umanității cât și al interesului
ei, e ca în loc să conspira cu Turcia, cu o oră mai
de vreme să rezolve chestiunea agrară și să scape
poporul de robie. Ar trebui să înceteze de a se
mai lăuda cu facultățile sale de medicină, arhitec-
tură drept, etc., și să organizeze învățământul său
primar.

Profesorul dela universitatea bulgară, Dr. Iv.
Șişmanof, a spus clar și cu mândrie la București
când i-se lăudau facultățile amintite, că Bulgaria
n'are astfel de facultăți (modestie neîndreptătită),
dar posedă în fiecare sat câte o școală primară
și în fiecare oraș câte una secundară. Recunosc
Românii marea însemnătate a spuselor profeso-
rului bulgar?

Noi credem că poporul român va fi târît în
tratate nenaturale până atunci, până când se va
trezi din mizeria și robia în care trăește.

Dar în caz extrem, Bulgaria nu va rămânea
datoare României, care cu atâta dușmănie încheie
convențiune militară cu Turcia.

Guvernul Bulgar trebuie să fie în totdeauna
și ori când la postul său!”

Ce-a putut provoca asemenea articole în presa
bulgară? Probabil articolul dlui René Pinon din
„Revue de deux Mondes” în care scriitorul fran-
cez discută urmările ce ar avea o alianță militară
turco-română.

Dar ce-au a face presupunerile unui scriitor
francez cu atitudinea României?

Guvernul român a desmințit existența unei
convenții militare cu Turcia și atât e de ajuns
ca să nu mai fie nevoie ca presa bulgară să vor-
bească despre agitații țărănești închipuite.

„Seara”.

Aviz abonaților.

Abonații noștri cari nu și-au înoit încă
abonamentul pe semestrul al II-lea al
anului curent sunt rugați să binevoiască
a-l înoi ca să nu li-se întrerupă expediarea
regulată a ziarului.

De-asemena sunt rugați toți abonații
noștri în întârziere cu plata abonamentu-
lui să grăbiască cu achitarea sumelor ce
ne datoresc, ca să nu fim siliți a întrerupe
trimiterea ziarului pe adresa lor.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

Cine vooeste
să cumpere
încălzămint
fabricate în țară într'adevăr
bine, comode, elegante și du-
rabile acela să cumpere cu
încredere la

IOAN VUIA
Sătmar — Szatmár,
- - Deák-tér - -
In casa lui Keresztes András,

care ține în magazinul său de ghetе bogat
asortat numai ghetе și ciobote pregătite în țară
din piele înă veritabilă cu prețuri foarte mo-
derate, fabricate imitate nu are și marfele sale în
privința execuțiunei drăgălașe sunt neîntrecute.

La dorință să pregătesc tot felul de
ghete și ciobote după măsură. —

Cronica științifică.

Un nou aliment. — Rabdomanția și știința.
De Dr. P. Robescu.

Roma, August 1911.

Un nou aliment.

Până în prezent nimeni nu se gândise să în-
trebuințeze, drojdia de bere ca aliment; acum de
curând în Germania Voeltz și Bandsexel au stu-
diat drojdia de bere din punct de vedere nutri-
tiv și pare că rezultatele la cari au ajuns sunt
bune.

Drojdia de bere, până acum, în afară de în-
trebuințarea sa industrială, nu avea decât o foar-
te restrinsă aplicație terapeutică, prescriindu-se
de unii medici în unele boale. Față însă cu enor-
ma sa producție, este logic ca cuiva să-i fi venit
în minte să utilizeze acest produs, care în mare
parte se arunca, și această idee a venit chimiști-
lor Voeltz și Bandsexel în Germania, unde pro-
ducția anuală de drojdie de bere trece peste cifra
de 70.000 de tone. (o tonă are 1000 de kilo-
grame.)

Acești doi chimiști, au tratat drojdia de bere
cu carbonat de sodiu și au reușit să-i ia gustul
acela amar, care mai mult ca orice, o făcea să nu
se poată mânca. În urma acestui procedeu,
drojdia de bere își schimbă aspectul, este uscată
și se poate conserva multă vreme.

Analiza chimică a drojdiei de bere astfel pre-
parată, a dat rezultate cari sunt superioare rezul-
tatelor analizei carnei de vacă, și iată compa-
rația. Drojdia de bere, tratată cu carbonat de so-
diu, conține 7% părți de apă, și 35% de albu-
mină; carnea de vacă, conține 73% părți de apă
și 21% de albumină.

100 grame de drojdie de bere uscată, pro-
duce 452 calorii; — 100 de grame de carne de
vacă, produce 137 calorii.

Din punctul de vedere al energiei ce produce,
un chilogram de drojdie de bere uscată, echiva-
lează cu 3 k. 300 de carne.

Deci, din punct de vedere chimic, drojdia de
bere uscată se prezintă superioară carnei, în ceea
ce privește conținutul său nutritiv.

Cei doi chimiști, Voeltz și Bandsexel, după
aceste frumoase rezultate ce au avut, au experi-
mentat produsul studiilor lor pe oameni și pe
animale și rezultatele la cari au ajuns, au fost
că nici una din persoanele sau din animalele
nutrite cu drojdie de bere uscată, nu au prezen-
tat vre-o turburare gastrică sau de alt soi, și că
organismul lor apărea complet nutrit de acest
nou aliment.

Cu toate aceste bune rezultate, este greu să
credem că drojdia de bere o să ajungă pe listele
noastre de bucate; cel mult va constitui un ali-
ment pentru animale.

Rabdomanția.

Se numesc rabdomanți sau rabdomante, acele
persoane cari, dotate de o sensibilitate specială și
neexplicată încă științificește, spun cu siguranță
punctul în care se află un izvor de apă, dintr'un
teren oarecare.

Azi, dubiu nu mai este: rabdomanți sunt, și
rezultatele pozitive, de cari vă vorbesc mai la
vale, confirmă până la cea mai flagrantă evi-
dență existența fenomenului.

În trecut, profitând de buna credință a celor
ce-i întrebau, au fost șarlatani, cari armați de o
baghetă ce ei o numiau magică sau de un oro-
logiu sau de o busolă, spuneau minciuni, pretin-
zând că ei știu în ce punct se află apa, — dar
după trecere de timp, șarlatanismul a lăsat locul
adevăraților rabdomanți, cari azi, în unele cir-
cumstanțe sunt o adevărată providență pentru
locuitorii părților lipsite de cursuri de apă sau de
fântâni artificiale.

Sunt cinci ani, de când reviste și ziare se o-
cupă foarte serios de rabdomanția și pun în evi-
dență existența fenomenului, care este destinat
să aducă mari beneficii populațiilor lipsite de
apă.

Un rabdomante este o persoană oarecare, do-
tată însă de o sensibilitate specială în ceea ce
privește izvoarele de apă, sensibilitate fisico-fisio-
logică care, în momentul când rabdomantele se
află de-asupra punctului precis unde se află un
izvor de apă ori cât adânc, dansul este cuprins
de o senzație curioasă, începe să asude, să res-
pire greu, să tremure, pulsul dela 70—80 cât

este în stare normală ajunge la 40—50, și adese-
ori rabdomantele leșină.

Rabdomanția a început să se afirme ca știință,
și guvernul Germaniei a numit o comisie care a
studiat acest fenomen. În urma referatului ace-
stei comisii, guvernul imperial a trimis în Africa
Germană pe subprefectul Von Uslar care posedă
această facultate, și grație lui, colonia germană
din Africa sud-occidentală a fost furnizată de
apă, de oarece, acest rabdomante a descoperit
117 izvoare.

Senatul german, la întoarcerea în patrie a lui
Von Uslar, l-a primit cu toate onorurile cuve-
nite, și într'o ședință extraordinară i-a adus mul-
țumirile patriei.

În timpul campaniei engleze din Sudan, sta-
tul major al armatei a avut foarte mari bene-
ficii pe urma rabdomanților cari au descoperit
multe izvoare de apă.

În Italia rabdomanția a început să fie soco-
tită ca o știință pozitivă.

Astfel, în insula Capri, în mai multe comune
din insulă, precum și în orașul Capri, unde dela
facerea lumii nu se pomenise izvor de apă, astăzi,
grație rabdomanției, sunt o mulțime de puturi.

Într'o mahala a orașului Modena, numită Pa-
ganine, s'a săpat un puț, care deși ajunsese la o
adâncime ed 80 de metrii, totuși nu dăduse nici
un pic de apă. După indicațiile precise ale unui
rabdomante, izvorul de apă a fost găsit numai la
doi metrii departe de puțul dintâi și la o adânci-
me de 68 de metrii, iar volumul de apă ce-l dă
este de 800 de hectolitrii pe zi.

Există un celebru rabdomante, numit Chia-
brera, care în provincia Alexandria a descoperit
până acum aproape 1500 de izvoare, fără să gre-
șească niciodată. Nu se face un puț, în aceea pro-
vincie, fără să se ceară informația sigură a lui
Chiabrera.

În total în Italia sunt 1700 de izvoare desco-
perite cu ajutorul rabdomanției, și apostoli ai
acestei științe se numără profesori, sacerdoți,
ofitieri.

Rabdomanții, cum zisei mai sus, se bucură de
o sensibilitate specială, când se găesc de-asupra
unui izvor de apă, și această sensibilitate, la unii,
este așa de desvoltată, încât pot preciza cu sizu-
ranță matematică, câte izvoare sunt sub dansul,
sau dacă sunt suprapuse sau ramificate.

Alți rabdomanți, dotați de simț mai mic, sunt
capricioși, azi simt și mâne nu; alții simt după
ce au mâncat, alții numai dacă sunt, cu stomacul
gol. Se pomeneste cazul unui rabdomante care nu
simte decât după ce a luat un purgativ.

Natural că toți acești rabdomanți puțin sen-
sibili, nu simt decât izvoarele cari nu sunt prea
adânci, și adeseori se înșală asupra adâncimii ce-
lor mai profunde.

Rabdomanția nu este un lucru nou; această
sensibilitate specială s'a remarcat încă de mult,
în antichitate, dar mai târziu, cu venirea la
iveală a șarlatanilor cari speculau credulitatea
publică, rabdomanția a căzut în deridere.

Acum, a început din nou să capete dreptul pe
care îl avea în antichitate.

Negustori, industriași, me- seriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui ta-
blou statistic al tuturor negustorilor, industria-
șilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugă-
mintea să ne comunice cât mai în grabă numele
firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul
sau prăvălia lor.

„TRIBUNA”

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I
în fața palatului administrativ (comitatului)

INFORMAȚII.

ARAD, 7 August n. 1911

— **Buletin meteorologic.** Institutul meteo-
logic anunță vreme caldă, fără ploi și furtuni.
Temperatura la amiazi a fost de 27.2° Cel.

— **Pentru inundații din Moldova** am pu-
dela d. Petru Ponta-Pontescu, un harnic plou
și proprietar din Pecica, suma de 1 cor.

— **Sborurile de Vineri dela Cotroceni**
Cetim în ziarele din România: Vin-
seara, la orele 7, pe un timp liniștit,
câmpul Cotroceni, — transformat într-
adevărat aerodrom — s'au executat
meroase sboruri atât decătră d. ingi-
ner Vlaicu, cât și de ofițerii cari urma-
școala de pilotaj.

Din oraș, cu automobilele și trăsuri-
venise pe câmp foarte multă lume dom-
să vază noul aparat al inginerului nos-
inventator și primul aviator român, d. in-
giner Vlaicu, precum și să urmărească
greșele primilor noștri aviatori milita-

În publicul asistent am observat pe
D. Nenițescu, ministrul de industrie,
neral Popovici, secretar general al mi-
terului de război, Al. Ghica etc. etc.

D. Vlaicu a făcut primul zbor la or-
7, ridicându-se cu multă ușurință pe
la o înălțime de 200 metri, luând direc-
spre satul Domnești.

Aproape în acelaș timp s'a ridicat
d. locot. Capșa, pe aparatul Bleriot, dan-
de principele E. Bibescu.

Inginerul Vlaicu a zburat neîntre-
cu cea mai desăvârșită siguranță, în ac-
mațiunile publicului, timp de 15 minu-
Aparatul d-sale — plin de eleganță
prezintă toate aparențele de stabilitate
de siguranță. Dovadă că până acuma
i s'a întâmplat nici un accident.

După sborul dlui locot. Capșa, s'a
cat pe monoplanul „Bleriot” al doilea
ter pilot. D. locot. Istrati. Și d-sa a reu-
să facă evoluțiuni foarte reușite. Tot
aterisarea o face în mod prea brusc. În
această pricină, a avut de înregistra-
aseară un nou accident, din fericire, fără
urmări grave.

Aparatul aterisând brusc, s'au ru-
două roți, precum și helicea.

Lumea crezând că s'a întâmplat
accident mai grav a dat năvală spre aer-
plan. Ar fi de dorit ca să se ia în privin-
aceastei îmbulzeli a publicului, măsuri
de ordine. Altcum s'ar putea înregistra
nenorociri neprovăzute.

Ținem să facem constatarea că prim-
pele G. Bibescu, directorul școlii de
loți militari, pune tot interesul ca rezulta-
tele să fie cât mai satisfăcătoare.

În tot timpul sborurilor, d-sa a ur-
rit cu automobilul pe aviatori alături
d. ministru Nenițescu.

D-sa are depină încredere că ele-
d-sale în timpul manevrelor regale va
aduce servicii minunate.

— **Cămin românesc la Paris.** Ni-se serie
ultimul timp un număr însemnat de domnișo-
românce luând drumul spre Paris. Veniau
ca să-și completeze studiile la Sorbona, sau să
inscrie în conservatoarele de artă și declama-
fie ea să facă practică în atelierile de croitorie
etc., de pildă cele ce isprăviseră școala
profesionale superioare din țară.

Ajunse în Paris la fiecare pas se isbeau
dificultăți enorme: urmarea firească a lip-

de informații și a unui cămin româ-
ce voiau să se înscrie la Sorbona, um-
Ministrul de Instrucție, de aici la cel de
de acolo înapoi, încât mai totdeauna
câteva săptămâni cu înscrierea. Acelea
să între la Conservator, trebuiau să
pentru examenul de admitere. Profe-
sist era scump și nu dintre cei buni.
voiau să facă practică în ateliere, um-
lunile până găseau un loc într'un atelier
mai mare.

hotelurile și restaurantele? Odăile mici
măncărurile scumpe și proaste îm-
după puțin timp, chiar pe cele mai să-
Nu era de mirare ca după câțva timp,
sintoare în țară bolnave, fără a fi făcut
rios la Paris.

era că în acest oraș atât de cosmopolit,
poți răzbate decât cu mari sacrificii.
ost înălțător ar avea aici un Cămin româ-
odăi luminoase, cu restaurant curat și
cu o sală de lectură și o bibliotecă, pre-
un birou de informații! Acum un an părea
posibil.

câte se pot face când e pricepere și bună-
conducerea unui mănunchiu frumos și
doamne române se va deschide în luna
primul cămin românesc pentru domni-
la Paris.

închiriat o casă mare, luminoasă în Str.
Curie, aproape de Sorbona, în condițiile
arate mai sus, necesare unui frumos Cămin.
sori universitari ca d-nii Liard, vice-recto-
rbonei, Appell, decanul Facultății de
Gabriel Hanotaux, membru al Acade-
franceze, Charles Richet, René Pinon etc.,
și scriitori distinși, au făgăduit că vor fi
ferințe la Cămin.

ndus serios, în curînd acest așezământ va
ceadele lui. Domnișoarele putând cunoaște
ajutorul Căminului, atât cultura și arta
ză serioasă, cât și adevăratul gust și price-
pariziană în chestiile economice, atunci
dânsele se vor reîntoarce în țară, va fi o
lume ce vine dela Paris.

Cămin vor fi primite numai domnișoarele
ce, cari au isprăvit studiile liceale în țară,
școlile profesionale, cele cari au isprăvit
ratorul, cele ce vor urma pe cele de aici,
vor face practică în ateliere de mode, croi-
etc., precum și cele ce vor urma la diferite
de comptabilitate, gospodărie etc.

ținerea va fi destul de ieftină.
soanele cari voiesc lămuriri pot să se a-
dnei Gh. Bratu 3 Rue Galipaux a An-
(Dep. de Seine) France, d-lui Argetoianu,
secretar la Legatia de aici Rue dela Boetie
Paris, precum și dlui C. Spineanu 8 Rue
Paris.

urile se pot opri la Cămin de pe acum pen-
etomvrie. Cesar Spineanu, Președintele
Culturale s. Paris.

De-ale parlamentelor. Un tablou statistic,
it pe baza celor 10 ani din urmă, prezintă
oarele date interesante cu privire la nu-
și timpul ședințelor Camerei deputaților
garia, Austria, Germania, Franța și An-

tr'un an s'au ținut ședințe în Ungaria 184,
180, Anglia 143, Germania 105, Austria
ședințele acestea au durat împreună: în Un-
639 ore. Franța 733, Austria 614, Germa-
2, Anglia 370.

Camera deputaților din Ungaria s'a vorbit
mai mult... dar, fără îndoială, s'a spus mai

— **Purtarea tricolorului și prefectul Szász.**
Din Murăș-Uioara ni-se scrie: Și la noi în Mu-
răș-Uioara în zilele de târgul de peste săptămână,
cerculă patrulă de jandarmi de câte doi și cu ochi
de Argus caută în toate locurile după tricolorul,
ce elatină ideea de stat.

Nu este săptămână, în care să nu lipsească pe
fete și feciori de brâu, iar pe fete de panglica tri-
coloră cu care își împodobesc părul.

Dar nu numai atât, ci iau cu bieții oameni și
„protocol”, ca apoi să-i și poată pedepsi „Măria
Sa fisolgăbirăul” — pentru tradare de patrie.

Bine înțeles, d. prefect poate de toate acestea
nu va ști nimic, — cel mult așa va zice.

Faptele deja nu mai pot fi nici minciuni și
nici născociri tendențioase.

D. comite să poată ni-ar opri chiar și de a ne
plânge când e vorba de durerile noastre.

Ar fi poate cu cale, cum s'a accentuat și în
„Tribuna”, ca clubul deputaților noștri să ceară
în Camera lămuriri categorice dela ministrul de
interne în ce privește purtarea portului nostru,
că avem sau nu dreptul de-a ni-l purta așa cum
l-am pomenit și moștenit dela moșii și strămoșii
noștri? R.

— **Fondul cultural Tache Potopopescu.** Din
București ni-se scrie: Familia Protopopescu roa-
gă persoanele și instituțiile cari ar avea intenția
de a depune coroane pe sieriul regretatului Tache
Protopopescu, de a vărsa costul acelor coroane
„Băncii Românești” spre a servi la crearea unui
fond cultural care va purta numele defunctului.

— **Aviațiunea românească.** O telegramă so-
sită din Paris eri ne aduce știrea bună că expe-
riențele făcute cu aparatul de sburat „Le Ca-
nard” modelul nou al principelui George Bibescu,
au întrecut toate așteptările constructorilor.

Aparatul s'a ridicat de pe apă și după vre-o
câteva evoluțiuni a aterisat pe coastă; luându-și
apoi sborul de pe uscat s'a coborât pe apă și a
plutit în condițiuni excelente.

Experiențele au fost făcute apoi cu un pasa-
ger, ceea-ce nu s'a mai făcut până acum și consti-
tue un record.

— **Temeri de noi inundații în România.** O
telegramă sosită la ministrul de interne dela
prefectura de Dorohoi anunță că riurile Prutul
și Siretul au început din nou să vie mari din
cauză că de mai multe zile plouă necontentit în
Bucovina.

Prefectura de Dorohoi a luat măsuri ca să-
tenii să nu mai fie surprinși de venirea apelor
mari; de asemenea a înștiințat și prefecturile
celor lalte județe prin care trec aceste râuri.

— **Contramandarea manevrelor regale ro-
mâne.** În urma inundațiilor din Moldova, fiind
lipsă de furaj, manevrele ce se hotărâse a se face
în toamna aceasta în Moldova este vorba să fie
contramandate.

— **Răsunetul obstrucției în provincie.** Din
Ant (județul Bihariei) se anunță: Obstrucția
tehnică din parlament a dat loc la o sângeroasă
încăierare în această comună. O societate mai
mare, adunată în cîrciuma satului, a început să
discute politică, în rîndul întâi îndreptățirea ob-
strucției. Părerile s'au împărțit. Majoritatea a
aprobat obstrucția. Unul dintre cei de față, Szé-
nássy, însă a dezaprobat-o. Din vorbă în vorbă
politicianii noștri au ajuns la bătaie, Bătut cum-
plit, Szénássy și-a adunat neamurile și prietenii
și s'a întors în cîrciumă.

A început acum o adevărată bătălie. Scaune,
ciomegi, cuțite și revolver au fost armele de cari
s'a uzat. Sfârșitul: șase grav răniți.

Obstrucționistii însă au rămas învingători și
în Ant.

— **Dr. Petre Opre,** fost avocat, iar în anii din
urmă proprietarul băilor aradane „Katerina”, a
repauzat azi la Macca, lăsând regrete generale în
cercurile cari l-au cunoscut. Defunctul a desfășu-
rat o frumoasă activitate umană pe terenul hidro-
terapiei, înregistrînd și câteva succese mai însem-
nate, cari s'au publicat în ziare în diferite rînduri.

— **O delegație a Românilor din Racovița** s'a
prezentat alaltăieri la ministrul de justiție Szé-
kely, rugându-l să delege pe un judecător, care
cunoaște limba română și care să facă anchetă în
procesul, pe care îl au locuitorii cu statul. Mini-
strul de justiție a promis că le va satisface ce-
rerea.

— **Logodne.** D. Petru Toma, învățător în Se-
leuș, s'a logodit cu domnișoara Aurora Crainic,
fica negustorului Traian Crainic din Nădab.

Felicitările noastre!

— **Cununie.** Lucreția Feier din Brad și Mateiu
Cosma din Suciul-de-sus și anunță cununia care
se celebra Sâmbătă 12 August st. n., la orele 5
p. m. în biserica gr. or. rom. din Brad.

Felicitările noastre.

— **Intâlnire colegială.** Rugăm — conform în-
telesului avut — pe toți absolvenții de acum 6 ani
ai liceului din Blaj, să se prezinte la convenirea
din 27 l. c. în Blaj. Program: la orele 12 a. m.
banchet; după amiazi vizite. Blaj, în 5 August
1911. Ioan Moldovan, Victor Aaron, Nicolau F.
Negruțiu.

— † **Gheorghe Mladin,** fost notar cercual, a
repauzat în Șilindia, la 6 August n., în vrista de
60 de ani.

Familia a publicat următorul necrolog:

Cu inima frântă de durere aducem la cuno-
ștința tuturor rudeniilor și cunoșcutilor moartea
neuitatului și iubitului nostru soț, tată și frate
Gheorghe Mladin, fost notar cercual, întâmplată
la 24 Iulie (6 August) a. c. în etate de 60 ani și
în al 31-lea an al fericitei căsătorii.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct
se vor așeza spre vecinică odihnă în cimiterul
gr. or. român din Șilindia la 26 Iulie (8 August)
a. c. înainte de amiazi la 10 ore.

Șilindia, la 25 Iulie (7 August) 1911.

Roza Mladin născ. Ardelean soție; Ioan Ar-
delean socru; Dr. Cornel Ardelean, Gheorghe
Ardelean cumnați; Valeriu, Gheorghe, Aurica,
Aurel Emilia, fii și fice; Vasiliu Dirle ginere;
Letiția nepoată; Văd. Ida Roxin născ. Mladin,
Ioan, Nicolae, Petru, Cornel, soră și frați.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvân-
tată!

— **Școala industrială,** susținută de Reuniunea
femeilor române din Sibiu, între alte lucruri fru-
moase pregătește și odăjdii, aplicând și la acestea
numai motive originale românești. Materialul ce
se întrebuițează la pregătirea odăjdiilor e de
calitatea cea mai bună. Preoții noștri ar face un
lucru de laudă, dacă avînd trebuință de odăjdii
s'ar adresa cu comanda lor către școala amin-
tită (Sibiu, Str. Schewis nr. 15). Suntem deplin
încredințați, că cu odăjdiile pregătite de școala
industrială vor fi mulțumiți, fiind și mai fru-
moase și mai durabile ca cele confecționate de
fabricile străine, cari nu se uită decât la câștig.
Reuniunea femeilor române din Sibiu, prin con-
fecționarea de ornate bisericesti nu umblă după
câștig, scopul ei este a da ocaziune bisericilor
noastre, ca să se pro vadă cu ornate frumoase și
trainice și a introduce pretutindenea motivele
de artă românească. Fără îndoială un scop nobil,
care merită toată atențiunea din partea preoțimii
noastre de ambele confesiuni.

— **La fondul văduvelor și orfanilor de mese-
riași** administrat de societatea meseriașilor ro-
mâni din Blaj au contribuit Victor Tordășianu,
prezidentul Reuniunii sodalilor români din Sibiu
și Iuliu Busoiu, vice-rector la seminarul teol. din
Blaj câte 1 cor.

— **La fondul casei împreună cu hala de vin-
zare a „Societății meseriașilor români din Blaj”**
au contribuit: Dr. Gheorghe Popescu, din prile-
jul alegerii de director la institutul Crișana în
Turda 20 cor. Gheorghe Pop, director de finanțe
în penziune, Lugoj; Vasile Toșa, director de fi-
nanțe Turda câte 10 cor., Dr. Ștefan Pop, depu-
tat Arad 5 cor., Aug. Coltor, tipograf Blaj, Ioan
Blaga, tipograf, Blaj câte 5 cor.; Ioan Raica, ti-
nichigiu Blaj 3.60; din venitul petrecerii din
12/VI 71 cor. 86 fil.; Aron Deac prof. Blaj, Va-
sile Lazar, inginer, Ioan Câmpean, preot Băița,
câte 2 cor.; Vasile Ranta Buticescu, jude în penz.
Cluj, Samuil Szabó, catehet Blaj, Nicolae Ungu-
rean, preot Șohodol, Mărginean Vasile profesor,
N. Grecescu, București câte 1 cor.

— **Comitetul central al societății noastre tea-
trale** a ținut Sâmbătă sub prezidiul dlui Virgil
Onițiu, vicepreședintele societății, o ședință, în
care s'au luat ultimele dispozițiuni în vederea
adunării generale din Blaj. S'au încheiat toate
afacerile acestui an de activitate, s'a stabilit ordi-
nea de zi a adunării din Blaj și proiectul de bu-
get pentru anul viitor. Convocătorul adunării
generale la Blaj va apare zilele acestea. Anuarul

societății se află sub tipar și se va trimite membrilor societății în ajunul adunării. „G. T.”

— **Logodnă la băi.** Ni-se scrie din Tușnad: Simpaticele tinăr d. Dr. Alexandru Muntean, candidat de avocat în Reghinul săsesc s'a logodit în ziua de sf. proroc Ilie, 2/8 a. c. aici în băile din Tușnad cu grațioasa dsoară Felicia Alexandra, fca medicului de pie memorie Dr. A. Ceșan din Reghinul săsesc. Logodna a săvârșit-o Filip Leuca preot în Păncota, care petrece asemenea aici la băi.

La logodnă a fost prezent fratele mirelui d. Ilie Muntean, proprietar de farmacie în Craiova. În cinstea acestui precum și a unchiului lor Ilie T. Chețian adv. binecunoscutul naționalist și sprijinitor al cauzelor românești — din Craiova s'a ales ziua de sf. Ilie pentru săvârșirea logodnei, la care neputând participa, și-a trimis omagiile telegrafice.

— **Nou avocat român.** Primim următorul aviz: Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că am deschis cancelarie advocațională în Petroșeni str. Mátyás (casele dlui N. Socol.)

Petroșeni, 5 August. Cu stimă Dr. Valer Pocol, avocat.

— **O mare catastrofă în Nicaragua.** Se anunță prin cablogram din New-York, că în Oceanul Atlantic pe coasta Nicaragului, s'a întâmplat o groaznică catastrofă.

Valurile mării au inundat usecatul pe o întindere de câțiva kilometri, distrugând complect orașul Bluefields.

Toate clădirile au căzut pradă valurilor.

Valurile au venit cu o iuțală atât de mare, încât locuitorii n'au avut timpul să se salveze.

Până acum s'au scos 60 de cadavre.

Numărul victimelor nu s'a putut constata până acum, deoarece apa nu s'a retras încă.

Se pare însă că numărul victimelor este foarte mare.

Firele telegrafice și telefonice fiind distruse, legătura cu locul dezastrului este întreruptă.

Se pare că este vorba de un cutremur de pământ submarin.

— **Un omor îngrozitor.** Din Edelényi, lângă Miskolcz, se telegrafiază că în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă cărciumarul Czeisler Henric, nevasta și nepoata lui au fost omorâți în mod îngrozitor.

Eri dimineață, când au venit mușterii în cărciumă, i-au găsit pe Czeisler și nevasta lui fără viață, cu craniul sfărmat. În altă odaie, zăcea, fără să dea semne de viață, tot cu craniul sfărmat, nepoata lor.

Indată după descoperirea omorului s'a pornit cea mai severă anchetă. S'a constatat înainte de toate că din sertare lipsese vre-o 3000 de coroane pe cari Czeisler le destinase pentru plata beuturilor cumpărate. S'a constatat de-asemenea că ucigașul sau ucigașii au intrat prin fereastră în pivniță și de-acolo în bucătărie. Afară, în șant, s'a găsit și secura plină de sânge, cu care a fost săvârșită înfiorătoarea crimă.

Un fiu de măsar, Regula Ede, bănuit că e făptuitorul sau unul dintre făptuitori, a fost arestat și interogat. Declară că nu este vinovat, dar nu știe să dovedească unde a petrecut noaptea de Sâmbătă spre Duminecă. Bănuiala se întemeiază mai ales pe faptul că Duminecă dimineața a dispărut din comună și cutreerând comunele învecinate a schimbat pretutindeni bancnote.

Afară de Regula mai sunt bănuiți și alți trei indivizi. Regula a rămas arestat.

x Anton Petroff, succesorul Ioan Wonka, Timișoara-Cetate, str. Szilágyi 13. Atragem atenția On. public cititor asupra inseratului firmei de mai sus din numărul nostru — care desface cele mai bune plane, ale diferitelor fabrici streine, renumite. Recomandăm această firmă ca demnă de încredere.

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

Petrecere și teatru în Siria. Eri a fost în frunța noastră comună Siria o frumoasă petrecere împreună cu o bună reprezentare teatrală. Din jur și din Siria au participat o mulțime de oaspeți, cari au umplut spațioasa sală a Casei naționale de acolo și au procurat un frumos prilej de manifestare puternică a vieții noastre sociale. S'au jucat mai ales jocuri naționale românești, un fapt care a trebuit să învescească pe orice privitor conștient de importanța cultivării cât mai intensive a acestor jocuri. Piesa originală a doamnei Maria Doboș a stârnit mult haz prin unele situații comice și a impresionat publicul prin fondul ei educativ. Nu vom face o critică severă piesei „Fântâna fermecată”, căci doamna Doboș este o diletantă care nu are alte pretenții, ci vom lauda mai ales nizuțele frumoase ale d-sale. Un singur lucru am dori, ca de altă dată să se evite pe cât se poate neologismele în conversația țăranilor cari intră pe scenă. Un țăran nu poate spune: Am o b s e r v a t u t a r e sau m i s ' a f i d a n t a t f a t a.

Near părea bine să înregistrăm cât mai multe seri frumoase ca cea de eri, în Siria, frunța comună cu conducători atât de conștienți.

ECONOMIE.

Un congres al comercianților români a fi convocat de comercianții români din Sibiu și Petroșeni, în frunte cu d. Aur din Sibiu. Scopul congresului este a clarifica modul, cum s'ar putea pune în cale întemeierea unei mari societăți de acții pentru procurarea en gros a marfii necesare numărourilor noștri comercianți în diferitele noastre centre. Locul și ziua congresului încă nu este fixat.

Unde ajungem? Cetim în „Rev. Econ.” cum ni-se comunică din părțile locului, instituțiile noastre de credit: „Grănițerul” din Dobra, „Progresul” din Ilia, amândouă membrii ai „Lidarității”, — au început să se loviască deapănă în capete, în modul cel mai păgubitor și amănesc.

Direcțiunea „Grănițerului” a decis deschiderea unei filiale în Ilia, iar conducerea filialei încredințată-o ginerului directorului.

Ca revanșă direcțiunea „Progresului” a decis apoi înființarea unei filiale în Dobra.

De însemnat e că în Ilia, sediul „Progresului” românesc, mai sunt două bănci străine. În Dobra sediul „Grănițerului”, mai e banca românească „Orientul” și încă o altă bancă străină. Distanța între Dobra și Ilia abia e 9 klm.!

Între astfel de împrejurări e prea evident că pornirea institutelor „Grănițerul” și „Progresul” se poate evalua ori cum, numai ca promovatoare a intereselor românești și obștești, în triste stări?

AVIZ!

Rugăm pe st. noștri abonați, cari — aceștia sunt mulți — sunt în întârziere cu plata abonamentului, să binevoiască a achita măcar acum abonamentul.

Am așteptat înadever deajuns.

Să nu uita abonații noștri, că tipograful colaboratori, expediție, — toți și toate reclamă banii: înainte. Toți pretind și nimica nu așteaptă.

Budapesta, 5 August 1911.

Administrația revistei
„NAȚIUNEA”

Leon Tolstol.

78

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Printul Vasile se ridică în picioare:

— Scumpa mea, zise el, nu voi uita niciodată această minută; dar, prea buna mea, dă-ne măcar speranța că într-o zi poate inima d-tale așa de bună, așa de generoasă va fi mișcată? Spune: „Poate...” Viitorul e așa de lung... Spune: „Poate...”

— Printe, v'am spus tot ce mi-a dictat inima. Vă mulțămesc, dar nu voi fi niciodată soția fiului d-voastră.

— Ei bine! totul e zis, scumpul meu. Sunt foarte fericit că te văd. Te poți întoarce în odaia ta, printeso.

LII.

Familia Rostow nu primi multă vreme vești dela Nicolae. Prin mijlocul iernii însă, contele primi o scrisoare și la prima aruncătură de ochi asupra adresei el recunoscu scrisul fiului său. El dete fuga speriat în cabinetul său și fără a spune nimănui nimic, închise ușa și începu să citească scrisoarea.

Ana Mikhailovna, totdeauna în curent cu ce se petrecea în casă, se strecură binișor în cabinet și-l surprinse pe conte ținând scrisoarea în mână, rîzând și plângând.

— Bunul meu amic? făcu Ana Mikhailovna cu ochii întrebători.

Contele hohoti mai tare de plâns.

— Bietul meu Nicolae..., o scrisoare..., bietul meu

fecior, rănit, dar avansat ofițer! Cum să spun asta scumpei mele contese?

Ana Mikhailovna se așeză alături de conte, îi șterse ochii cu batista ei, apoi ceti scrisoarea, îl liniști pe conte și-i făgădui că în timpul zilei o va pregăti pe contesa, și cu ajutorul lui Dumnezeu, i-se va putea povesti totul la ora ceaiului.

În timpul cinei, Ana Mikhailovna aduse vorba de rășboi, întrebă de mai multe ori când sosise cea din urmă scrisoare din partea lui Nicolae, și și dete părerea că în curînd vor primi de sigur vești dela dânsul.

Natașa, care era cea mai pătrunzătoare din toată familia, își ciuli urechile. Ea înțelese că între tatăl ei și Ana Mikhailovna era o taină privitoare la fratele ei și că încercau s'o pregătească pe mama ei. Dar cu toată îndrăzneala pe care o avea Natașa nu avu curajul să pună vre-o întrebare față de contesa, ci fu neliniștită, nu mănca nimic, se suceea pe scaunul ei, fără să asculte de observațiunile institutoarei sale.

Indată după masă ea dete fuga la Ana Mikhailovna și se aruncă la gâtul ei.

— Mătușică, draga mea, spune, ce s'a întâmplat?

— Nimic copila mea.

— Ba da, ba da, mătușică scumpă, știu că ați aflat ceva.

— Ah! ce șireată! făcu Ana Mikhailovna scuturînd din cap.

— O scrisoare dela Nicolae, nu este așa? întrebă Natașa cetînd un răspuns afirmativ pe obrazul Anei Mikhailovna.

— Dar, te rog, fii cu băgare de seamă, știu cum vestea asta i-ar face rău mamei tale.

— Voi fi cu băgare de seamă, dar spune-mi, spune-mi tot... Nu vrei? Atunci merg să povestesc totul mamei.

Ana Mikhailovna povesti în câteva cuvinte conținutul scrisoarei, cu condițiunea însă ca Natașa nu să spună nimănui nimic.

— Parole d'honneur, făcu Natașa închinându-se și nu voi spune nimănui nimic.

Ea dete numai decât fuga la Sonia și îi zise cu curie și solemnitate:

— Nicolae... rănit... o scrisoare...

Sonia se făcu albă ca varul și nu putu rosti decât un singur cuvânt: „Nicolae”.

Natașa înțelese abia în acea clipă partea tristă a știrii pe care o aducea. Ea o sărută pe Sonia și începu să plângă.

— Nu e grav rănit, este avansat ofițer, și pe deplin vindecat — el singur a scris scrisoarea.

— Ai cetit-o? întrebă Sonia.

— N'am cetit-o. Dar Ana Mikhailovna mă asigură că toate s bine, că e deja ofițer.

— Slavă ție Dumnezeu! zise Sonia făcându-și semnul crucei; dar poate că nu ți-s'a spus tot adevărul Haidem la mama.

Însinuarile Anei Mikhailovna din timpul cinei pregătiseră câțva pe contesa. Ea intră în odaie, așeză pe un fotoliu și nu și mai deslăși ochii de pe portret în miniatură al fiului ei. Ana Mikhailovna scrisoarea în mână, se apropie pe vârfurile ghetelor odaia contesei și se opri în dosul ușei.

— Nu intra, făcu ea contelui care o urma, te cheama la timp — și închise ușa.

(Va urma.)

Poșta Administrației.

Goanta. Lăpusnic. Am primit 14 Cor. abona-
până la finea anului 1911.
ru Serbu. F. Giriș. Am primit 14 Cor. abona-
până la finea anului 1911.
C. Sitab. Așa credem, că-i acasă la Poiana-Sărată.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și 1910.

BEISZ

MIKSA

fabrică de

MOBILE

în

adea-mare-Nagyvárad
Calea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészl«

Noutăți în pălării de domni și
copii, albituri, cravate și toffelul
de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințios!

FABRICA DE BRÂNZA

TRANSILVANIA

* CLUJ *

PIAȚA SZÉCHENYI, (CASA RÉGENI).

Recomandă fabricatele sale, cali-
tate bună:

brânză săcuiască 1/10 — 1/4 kg. în burduf
brânză săcuiască 1 — 2 kg. în burduf
brânză săcuiască 4 — 10 kg. burd. mare
brânză săcuiască 5 kg. în lemn
brânză săcuiască 10 — 15 kg. în lemn

Caș de Cluj format de țigle, pe
lângă prețurile cele mai moderate.

Catalog gratuit.

ANUNȚ.

amă română în etate de 20—30 de
tă loc de

econoamă

unui preot sau funcționar român
și fără familie. — Oferte serioase
trimite sub adresa »E. P. 25.« Te-
Postrestante.

Case de cumpărat

în Vârșet cu prețul dela 2000 până la
50.000 coroane. Doritorii să se adreseze lui

Jivu Miu,
Vârșet (Versec) Fonó-u. 13.

Se caută**un apotecar român diplomat**

care ar fi aplicat a cumpăra respective a
lua în arândă pe vre-o 5—6 ani apotecă
aranjată modern din o comună frunțasă
curat românească din apropierea Aradului.
Dacă respectivul e încă necăsătorit are
șanse de a se și căsători bine. — Cu pro-
specte detaliate servește **Iancu Petroviciu**
din comuna Sajtény (comitatul Csanád).

Johann Seibel

strungărie artistică aranjată pe puteri
de mașini în
Brașov, Strada Lungă No 27.

Pregătește și ține în depozit dopuri și pipe
pentru buți, de cea mai bună calitate, apoi
dacuri, bile și popice pentru biliard și po-
picărie precum și toffelul de picioare pentru
masă, pelângă prețurile cele mai moderate.
Celor ce cumpără a doua oară li-se dă rabat.
— Lucrări de ornament. —

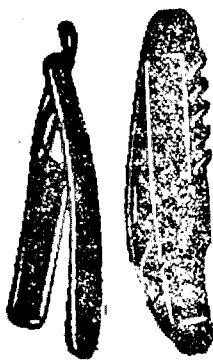
Márton Tamás

atelier cu mașini electrice pentru as-
cutire artistică și fabricare de cuțite
în Marosvásárhely,

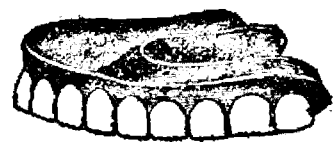
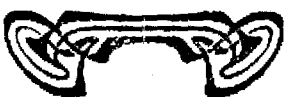
Piața Petőfi-tér No 1.

Se recomandă pentru pre-
gătirea și ascuțirea oricărui
soi de cuțite, ca cuțite pen-
tru căsăpie și bucătărie, pen-
tru masă și bricege, unelte
pentru ciobotari și cojocari
precum și ascuțirea bricelor
pre lângă prețuri convena-
bile și execuție ireproșabilă.

La trimiterea a șase
brice, barbierilor le
scoatesc taxa numai
— pentru cinci. —

Anunțuri

primește admi-
nistrația »Tribu-
nei«, pe lângă
prețurile cele
mai moderate.

Scoaterea dinților, dinți
artistici, poduri în gură, de
aur, coroane, efeptuiește

QUIL REINHOLD

DENTIST,

pe lângă prețuri moderate și garanță
LUGOȘ, STR. BONNÁCZ.

Ciobotari, ATENȚIUNE! Pantofari

AUREL BRINZAY

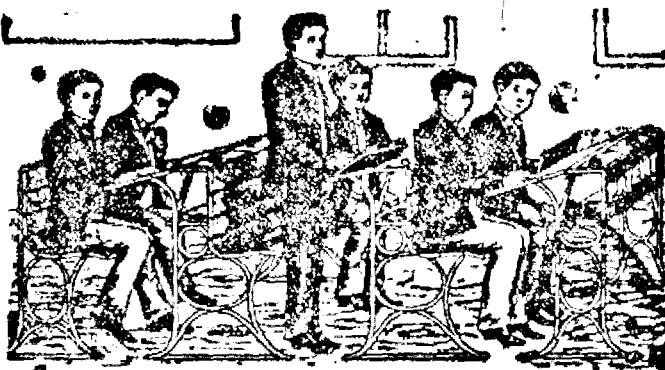
fabricant de unelte,
BUDAPEST, VIII, Losoncy-utca 18

Pregătește toffelul de
unelte pentru ciobo-
tărie și pantofărie.
Catalog trimis gratis.

JOHAN GENSTHALER

giuvaergiu și ciasnornicar,
în Orăștie. Szászváros.
Filială în Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint
și ceasnornice pe
lângă garanție și
prețuri moderate. —
Să fac orice reparaturi
de juvaere și ceasnornice
de aur, repede
precis și ieftin. —
Serviciu conștiințios. —

școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune ma-
teriale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se lă-
rează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Neagră nr. 33.

— tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. —

764
K2

Aszódy Mihály

Importor de cafea, anunță că cafeaua s'a ieftinit.

Vând cafea din magazinele mele din Triest și Fiume, l ferind-o la stațiunea respect-vă cu următorul preț:

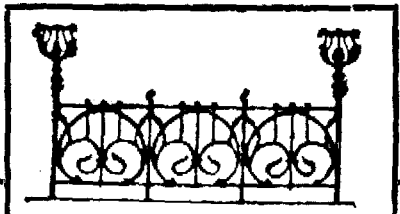
Cafea, boabe mari, prima calitate	1 kgr.	1 fl.	72
Cafea Cuba tare	1	1	80
Cafea Cuba Rio	1	1	02
Cafea Santos	1	1	90
Cafea Santos fină	1	1	10
Cuba Portorico	1	1	95
Domingo	1	1	15
Salvator	1	1	16
Cafea Scant	1	1	76
Cafea Victoria	1	1	88
Cafea scursă în vapor fină	1	1	98

Prețurile sânt de a se înțelege la 100 kgr. — Liferare franco.

Traian Turturean

Iăcătuș artistic și pentru zidiri în Bistrița.

Primește ori ce lucrări de bransa aceasta precum: stringerea cu fer a zidurilor, pregătirea de porți și garduri de fier, balcoane, trepi, îngrădiri de morminte, cămine și cuptoare etc. executate artistic și prompt. Primește totodată spre efeptuire totfelul de reparaturi atingătoare în bransa aceasta pelângă preturi ieftine și serviciu pu ctual.

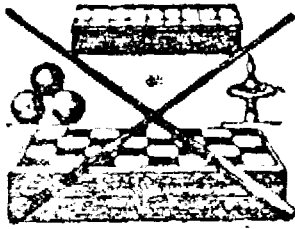
Krämer Károly

strungar

Făgăraș, Apaffy-utca Nr. 2.

Primește spre efeptuire și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare totfelul de articli pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Obiectect admiraibile.

MEGYERI IMRE

văpsitor de haine, curățitor chimic, broderie, și institut pentru spălatul rufelor cu aburi, în ALBA IULIA - Gyulafehérvár.

Széchenyi-u. (lingă biserica călug).

Primește curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și de pat, perdele și orice lucruri din bransa aceasta cu prețuri foarte moderate. Curățire și vopsitorie chimică de totfelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii fără a le desface, apoi materii de mobile, perdele, dantele etc., cu prețuri moder.

Invenție Nouă.

Invenție Nouă.

Moară de oșel

pentru întrebuintare în economie și acasă, ma-cină excelent orzul, cucuruzul și grăul, se în-vârte cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de șasă ani, un kilogram pe minut pelângă garanță și se capătă numai într'o mărime.

Prețul 14 coroane.

Face aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și trifoiu, de mânat cu puterea ori cu mâna cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmbătit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe la

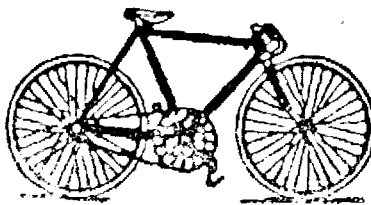
Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparat mașini în Nagyvárad, Villanytelep mellett.

Bicicletele de re-nu memondial:

THE CHAMPION și PREMIER

cu osie campanilară

roată automată (cu frină liberă) se vând pelângă garanță de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricei, fără de nici o ridicare de preț în rate lunare de 12 și 15 cor. precum și

— părți alcătuitoare pentru biciclete —

ca gumă interioară și exterioară prima calitate, sonerie, lampe, pedale, lanțuri, roată automată, conus. În urma circulației mari unde în toată Austro-Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus — în mare cu preț original de fabrică. —

Láng Jakab și fiul

mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare

Budapesta, VIII., József-körut^o41.

Filiale: Baross-tér 4 și în Buda, II., Margit-körut 6.

Catalogul de lux cu 1000 de chipuri se trimite gratuit.

O rugare modestă, care nu vă costă nici o obsoală, dar administrației ziarului nostru poate fi de mare folos. Ziarul nostru roagă pe onoratul public, că la cererea prețurilor curente sau la orice cerere sau cumpărare să se provoace că anunțul firmei la cetit în ziarul Tribuna din Arad.

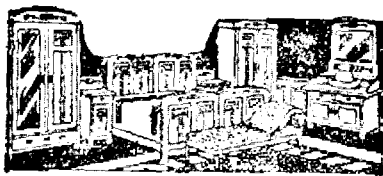
Lemnăria și fabrica de mobile din Ungaria de sud.

(Délmagyarországi fimegmunkáló és bútorgyár).

Timișoara

Fabrica: Elisabetin, Hattyu-u. 23.

Depozitul: Josefín, Kossuth-u. 17.

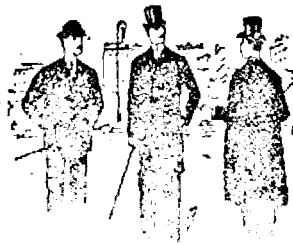

Avem în depozit: mobile p. dormitor, sufragerie, salon și locuințe garçon, lucrate în atelierul nostru, apoi garnituri de piele precum și mobile de aramă, executate după cele mai moderne și nouă cerinți. —

Comandele se efeptuiesc grabnic și conștiințios, pelângă garanță demnă de toată încrederea. Prețuri convenabile.

Prăvălie nouă. Prăvălie nouă.

Mészáros Károly,
croitor pentru domni
Kolozsvár, Szentegyház-u. 6.

Iși recomandă depozitul bogat asortat cu stoffe din țară și străinătate, lucrează totfelul de haine bărbătești la ultima modă, croi modern, serviciu prompt, lucru ireproșabil și prețuri moderate.

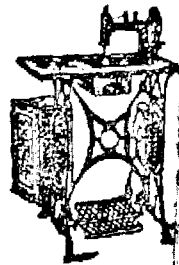
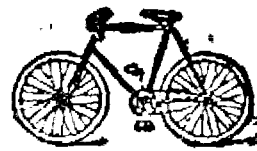
Horváth Béla

mehanic

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 18.

Recomandă în atenția publicului din loc și provincie, atelierul său mehanic aranjat de nou, unde primește comande și reparări de lucruri ce aparțin în branșe precum mașini de cusut, de scris, biciclete gramofone etc. Utensiliile acestor mașini le are în depozit.

Reparaturile se efeptuiază repede și prompt.

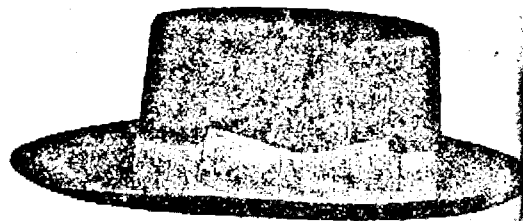
Urmașul lui Gustav Novák

pălărier

și magazin de modă bărbătească

Timișoara-Josefín

Strada Ludovic Kossuth No 11

Cel mai mare magazin de pălării moderne pentru domni și copii, precum în articole de modă bărbătească și chipie pentru uniforme cu prețuri cele mai moderate și serviciu prompt.

ria cea mai ma
ria sudică — e
de fir, brăcl
ă pentru tr
a Făgetului

unării de

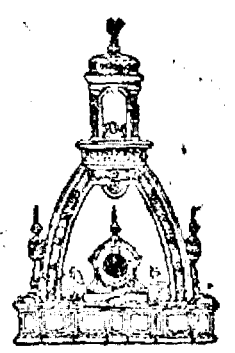
pentru trăs
are ștreang
i pentru
i, brăuri
epă și de
ânză), bă
de câne
uze (Pack
i, saci d
pânză
ânze ir
abile, s
cergi
ti etc.
u pron

OC. |

ietatea pe
gentura centrală: Budape.
Uzina Brod (Slavonia).

JARD LEXEN

igiu și antepriză de instalațiuni
0 V, Strada Lungă No 29.
TELEFON No 834.

idă pentru pregătirea muncii de tinichigiu
la edificii, precum coperișe, și învelișuri
mamente de metal, vase pentru bucătărie,
pentru gheață, vase pentru spălat și altele.

list in apaducte la case, canalizări,
a de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

Lampe de carbid de toffelul
dela 3 coroane în sus. — —
Engrosiștilor li-se dau rabat.
Depozit bogat în vâni de
scăldat, cămine, closete etc.
Serviciu conștiințios. Prețuri
moderate. Reparație promptă.

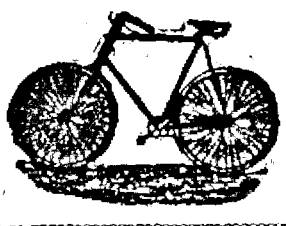

Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic
Cluj—Kolozsvar,
Strada Deák Ferencz Nrul 30.

Vinde și repară pe lângă prețuri mo-
derate: casse de bani, biciclete,

de cusut, gramafone
ini de scris. — Primește
muncă de bransă, precum: în-
ea soneriilor, a lumini de
și a diferitelor motoare.

Ivăneană

ank

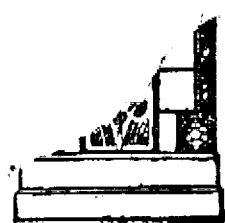
analizarea orașe
ton și podu
ite mecanic
ton și terrass
ări de cemen
coperirea c
iecte.

insban
Nr. 27.

re.

unoș
zvár,
chis
istrat
fară
de
lerne
oare
și cămi-

g atenția publicului asupra de
pozitului meu model, asigurînd-ul tot
odată despre calitatea perfectă ale arti-
colelor și prețurile cele mai solide.
Așteptând binevoitorul sprijin sunt
cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvár.

Atelier artistic pen-
tru pictarea sticlei
și mozaicuri de !!
sticlă venețiană !!

PALKA JOZSEF
BUDAPESTA, VII., BAROS-UTCA

Fondat în anul 1880

Pregătește în stil mo
ferestă colorat
pentru biserici în ca
ție simplă și art

Mozaicuri veneț
:- de sticlă.

Icoane pentru altar,
mente și statuiete p
păreți în execuție
tică din material ven
Modele și prospect
mitem gratuit. La
mă prezint în per
pentru luarea în pri
lucrărilor. Telefon

Abonați „TRIBUNA POPORUL
cea mai bună și mai ieftină foaie popo